

Naturvärdesinventering och fördjupad artinventering, vid skidbacken i Ulricehamns kommun 2024

Örnborg Kyrkander Biologi & Miljö AB

www.ornborgkyrkander.se

Rapport 2024:718

2024-12-11

Framsida: Blandskog vid skidbacken i Ulricehamn

Utförare: Örnborg Kyrkander Biologi & Miljö AB

Org. nr. 556782–8818

Projektansvarig: Tina Kyrkander

Kontaktuppgifter: info@ornborgkyrkander.se

Handläggare: Jonas Örnborg & Tina Kyrkander

Granskad av: Jonas Örnborg

Foto: Örnborg Kyrkander Biologi & Miljö AB (upphovsrätt Örnborg Kyrkander)

Internt projektnamn: 718 – Naturvärdesinventering och fördjupad artinventering vid skidbacken, Ulricehamns kommun

Beställare: Ulricehamns kommun

Beställarens org. nr.: 212000–1579

Uppdragsgivarens ombud: Gustav Larsson

Kontaktuppgifter: gustav.larsson@ulricehamn.se

Rapporten refereras: Kyrkander, T., Örnborg, J., 2024. Naturvärdesinventering och fördjupad artinventering, skidbacken Ulricehamns kommun (No. 718). Örnborg Kyrkander Biologi & Miljö AB.

Sammanfattning

Bolaget Ski Bike Hike i Ulricehamn planerar en utökning av befintlig skidanläggning i och intill redan idag befintlig skidanläggning på fastigheten Vist 10:11 m.fl. fastigheter. Exempelvis planeras nya byggnader, parkering och en solcellspark invid kraftledningen i skiss på förslag till inför utveckling av området. Dessutom planeras två nya nedfarter för skidåkning samt nya cykel- och vandringsleder. Planerade åtgärder har påkallat behov av en naturvärdesinventering av området.

Naturvärdesinventeringen har gjorts enligt kartläggningstypen NVI Medel - naturvärdesklass 1 till 4. Detaljeringsgrad *medel* har använts vilket innebär att minsta karteringsenhet uppgår till 1 000 m² (*tabell 3 SIS*). NVI:n har genomförts med tillägg av de fördjupade inventeringarna av fågel, hasselmus, groddjur, fladdermus och ekosystemtjänster. Tillägget detaljerad redovisning av artförekomster (värdearter) påträffade under fältinventeringen ingår i redovisningen.

Inventeringsområdet ligger vid redan idag befintlig skidbacke strax väster om väg 46 och vattendraget Ätran samt norr om Ulricehamns tätort. Området består framför allt av barrskog och öppnare områden med skidpister. I området ses även aktivitet från mountainbikeåkning som sker i skogen men framför allt på för ändamålet anlagda banor. Servicehus för liftar, värme- och uthyrningsstugor och andra faciliteter finns också i området.

Precis öster om inventeringsområdet angränsar riksintresse för naturvård, Ätradalens. Nordöstra och sydöstra delen av inventeringsområdet ingår i vattenskyddsområde för Ulricehamn. Området utgörs även av riksintresse för friluftsliv, Ätrands dalgång gällande utförsåkning på skidor, ridning och cykling på landsväg. Naturtyperna anges vara våtmark, odlingslandskap och kulturlandskap. I princip hela området har varit avverkat minst en gång sedan 1975.

I området har 10 naturvärdesbiotoper med förhöjda naturvärden identifierats i samband med naturvärdesinventeringen 2024. Tre av naturvärdesbiotoperna har bedömts hysa naturvärden motsvarande klass 3 (Påtagligt naturvärde) och 7 biotoper har bedömts hysa naturvärden motsvarande klass 4 (Visst naturvärde). Områdena med påtagligt naturvärde omfattar en NVB innehållande en ledningsgata med förekomst av hasselmus samt två NVB med rinnande vatten och sumpskog. Övriga områden representeras av skogsområden med större eller mindre inslag av lövträd.

I området har två landskapsområden identifierats, ett bestående av ledningsgata och skogsområde samt ett bestående av de mer öppna ytorna vid skidbacken. Inget av landskapsområdena är att bedöma som värdelandskap. I området noterades endast ett fåtal värdeelement vilket kan vara väntat i den typ av redan exploaterad miljö och produktionsskog som området avser.

Fördjupade artinventeringar har genomförts av fåglar, groddjur, hasselmus och fladdermöss. Avseende fladdermöss observerades fem olika arter inom inventeringsområdet, samtliga vanligt förekommande i

Ulricehamnsområdet. Överlag var aktiviteten av fladdermöss låg i området och det fanns heller inga tecken på att det bor fladdermöss inne i själva inventeringsområdet. Bedömningen är att en utökning av befintlig verksamhet inte kommer påverka fladdermuspopulationerna i någon större utsträckning. Ätran utgör dock en viktig miljö för fladdermöss och områdets närhet och koppling till denna är därför viktig att bibehålla och stärka. Bibehålla och nyskapa skogsbryn längs skidbacken, cykelnedfarter, stigar och gläntor utgör lämpliga transportvägar och tillfälliga födosöksplatser, vilka bidrar till att stärka kopplingen mellan skidbacken och Ätran. Sommartid bör även belysning undvikas mot skogspartier.

Vad gäller fåglar observerades totalt 37 olika arter, 23 av dessa bedöms häcka inom inventeringsområdet och 12 bedöms möjligen häcka inom inventeringsområdet. Tretton av dessa arter är att betrakta som naturvårdsarter. Bedömningen av var och en av dessa tretton arter i relation till artskyddsförordningen och planerad verksamhet är att bevarandestatus bedöms inte påverkas negativt i sådan omfattning att risk för förbud enligt artskyddsförordningen föreligger. Berguv förekommer som häckfågel i närheten till inventeringsområdet. Avstånd och topografi till häcklokal tillsammans med föreslagna skydd skydds- och hänsynsåtgärder medför bedömningen att ingen risk för negativ påverkan på lokal bevarandestatus föreligger från planerade åtgärder i skidbacken.

Avseende groddjur visar såväl en genomförd fjärranalys som fältbesök till området att egentliga lek och uppväxtmiljöer för groddjur saknas i området. Inom inventeringsområdet saknas således vattenmiljöer som bedömts som lämpliga för lek av groddjur. Antalet observationer av groddjur var även få i samband med genomförda fältbesök, endast enstaka vanlig padda och vanlig groda observerades, vilket stärker bilden av områdets lägre förutsättningar för artgruppen.

Inventeringen av hasselmus resulterade i fynd av fyra bon samt en individobservation av hasselmus. Samtliga observationer gjordes i den kraftledningsgata som löper i öst-västlig riktning och fynden gjordes i den västra delen av kraftledningsgatan. En del av kraftledningsgatan har bedömts utgöra ett område av större betydelse för hasselmöss. Om åtgärder undviks i dessa är bedömningen att bevarandestatus för hasselmus i inventeringsområdet inte påverkas nämnvärt negativt. Inga övriga fynd av hasselmus i andra delar av inventeringsområdet gjordes.

Analys av förekommande naturtyper och biotoper inom inventeringsområdet har främst bedömts ha betydelse på lokal och kommunal nivå, främst genom förekomst av miljöer lämpliga för hasselmus. Ingen av kommunens utpekade gröna kilar berörs direkt av planerade verksamhet.

Förslag på hur verksamheten kan utformas för att minimera påverkan på identifierade naturvärden i området är hänsyn och i görligast mån undvika påverkan på hydrologin i förekommande våta miljöer såsom bäckar, diken och sumpskogar samt att undvika utpekade miljöer av betydelse för hasselmöss.

Den ekosystemtjänstinventering som genomförts i området visar på att de som berör rekreation och friluftsliv är ovanligt höga för kommunen. Aktuell detaljplan syftar även till att i huvudsak förstärka dessa. Övriga ekosystemtjänster som identifierats i området är vanliga generellt sett och inte ovanliga eller unika för trakten.

Innehållsförteckning

Inledning	8
Metod	9
Naturvärdesinventering (NVI)	9
Fågelinventering	11
Groddjur	12
Hasselmus	14
Fladdermöss	14
Resultat	14
Inventeringsområdet	14
Redovisning av områdesskydd	15
Redovisning av andra kända dokumenterade naturvärden	16
Redovisning av vattensystem	17
Artförteckning över påträffade värdearter, rödlistade och fridlysta arter	18
Artförteckning över rödlistade och fridlysta arter kända sedan tidigare	19
Artförteckning över invasiva främmande arter	20
Redovisning av identifierade naturvärdesbiotoper	20
Identifierade naturvärdesbiotoper (NVB) med naturvärdesklassning	21
Landskapsområden och värdelandskap	33
Generella biotopskydd	34
Fördjupad inventering av värdeelement	34
Fördjupade artinventeringar	38
Fåglar	38
Groddjur	43
Hasselmus	43
Invasiva främmande arter	44
Referenser	45

Bilaga 1: Planprogrammets påverkan på identifierade naturvärden och analyser

Bilaga 2: Rapport. Inventering av fladdermöss: Vist 10:11 m.fl. "Skidbacken", Ulricehamns kommun 2024 (EnviroPlanning AB)

Med rapporten har till beställaren även levererats:

- Shapefil över identifierade naturvärdesbiotoper (NVB)
- Shapefil över identifierade värdeelement (punktobjekt)
- Shapefil över identifierade värdeelement (linjeobjekt)
- Shapefil över identifierade landskapsområden.
- Shapefil över identifierade invasiva arter
- Shapefil över identifierade naturvårdsarter

Leverans till datavärdar

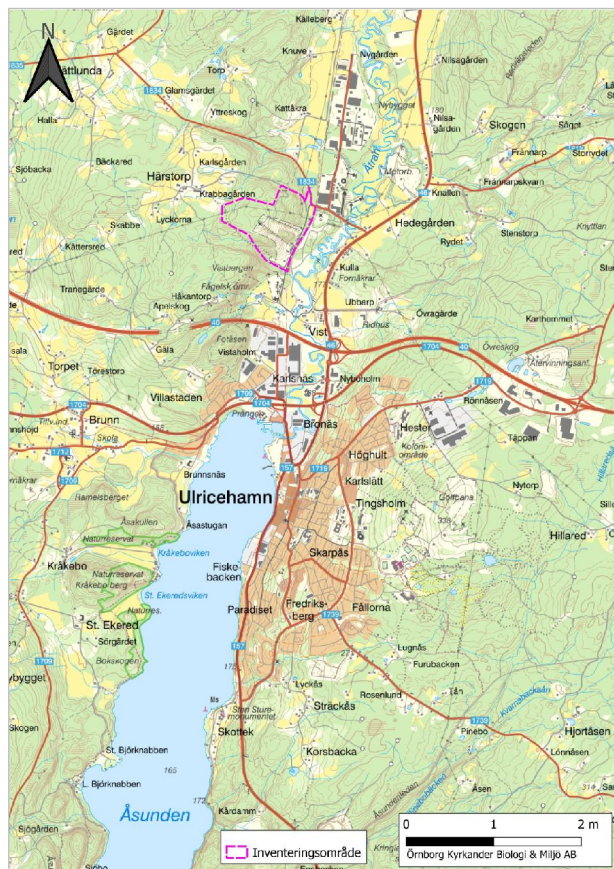
- Värdearter som observerats i samband med naturvärdesinventeringens fältinventering har rapporterats till Artportalen 2024-11-10.
- Invasiva arter som observerats i samband med naturvärdesinventeringens fältinventering har rapporterats till Artportalen 2024-11-10.

Denna rapport behandlar observationer av berguv som är en i Sverige hotad djurart. Delar av underlaget omfattas därför av offentlighets- och sekretesslagen (SFS 2009:400). Uppgifter i rapporten som närmare beskriver lokaliseringen av boplatser för berguv får ej spridas eftersom det kan försvåra bevarandearbetet och därmed på sikt minska möjligheten att upprätthålla en gynnsam bevarandestatus för arten. I samband med att underlaget eventuellt offentliggörs skall att känsliga uppgifter i rapporten som kan tänkas föranleda möjlighet att närmare lokalisera känsliga lokaler viktiga för berguv döljas, alternativt tas bort.

Inledning

Bolaget Ski Bike Hike i Ulricehamn planerar en utökning av befintlig skidanläggning i och intill redan idag befintlig skidanläggning på fastigheten Vist 10:11. Exempelvis planeras nya byggnader, parkering och en solcellspark invid kraftledningen i förslag till ny detaljplan för området. Dessutom planeras två nya nedfarter för skidåkning samt utbyggnad av cykel- och vandringsleder.

Ulricehamns kommun har gett Örnborg Kyrkander Biologi & Miljö AB i uppdrag att göra en naturvärdes- och ekosystemtjänstinventering som en del av planarbetet för planerade verksamheter. I efterfrågat arbete ingår även fördjupade artinventeringar. Det aktuella kartläggningsområdets lokalisering framgår av figur 1. Området omfattar ca 56 ha.

Figur 1. Lokalisering av det aktuella inventeringsområdet.

Metod

Naturvärdesinventering (NVI)

För det aktuella inventeringsområdet har en NVI gjorts enligt SS 199000:2023 och med stöd av SIS-TS 199002:2023 (Swedish Standards Institute (SIS) 2023). Den använda standardiserade metoden får numera anses gälla som nationell standard för naturvärdesinventering. Metoden är framtagen för att identifiera, avgränsa, dokumentera och naturvärdesbedöma geografiskt avgränsade områden, bland annat så kallade *Naturvärdesbiotoper (NVB)*, med förhöjda naturvärden, vilka bedöms vara av betydelse för biologisk mångfald. Naturvärdesinventeringen har gjorts enligt kartläggningstypen NVI Medel - naturvärdesklass 1 till 4. Detaljeringsgrad *medel* har använts vilket innebär att minsta karteringsenhet uppgår till 1 000 m² (*tabell 3 SIS*).

NVI:n har genomförts med tillägg av de fördjupade inventeringarna av fågel, hasselmus, groddjur, fladdermus och ekosystemtjänster. Tillägget detaljerad redovisning av artförekomster (värdearter) påträffade i samband med fältinventeringen ingår i redovisningen. Eventuella invasiva arter i karteringsområdet noteras. Vattenmiljöer inom inventeringsområdet har inventerats på samma sätt som terrestra miljöer.

Förstudien har gjorts utifrån kartor, ortofoton och övriga tillgängliga faktaunderlag från området. Tillgängliga faktaunderlag som använts framgår av tabell 1.

Tabell 1. Faktaunderlag som använts vid förstudien.

Källa	Underlag
SLU Artdatabanken – Artportalen	Eget uttag värdearter, skyddsvärda träd och övriga relevanta arter t.o.m. 2024-04-26
SLU Artdatabanken – Artportalen och Observationsdatabasen (begärt uttag)	Skyddsklassade rapporter, t.o.m. 2024-04-26
Länsstyrelsen västra Götalands län – karttjänst Informationskartan	Naturvårdsunderlag
Naturvårdsverkets – karttjänst Skyddad natur	Skyddade områden enligt miljöbalken
Skogsstyrelsen – karttjänst Skogens pärlor	Nyckelbiotoper, naturvårdsavtal, biotopskydd, naturvärden, sumpskogar
Skogsstyrelsen – karttjänst Skogliga grunddata	Avverkningsanmälan, utförd avverkning, diken, markfuktighet, branter, trädhöjd
Vattenmyndigheterna, länsstyrelserna och Havs- och vattenmyndigheten – Vatteninformationssystem Sverige (VISS)	Ekologisk status, huvud- och delavrinningsområde, ytvattenförekomster
Sveriges geologiska undersökning (SGU)	Jordartskarta 1:100 000
Ulricehamns kommun	Översiktsplan Ulricehamn 2040

Länsstyrelsen i Västra Götalands län	Regional handlingsplan för grön infrastruktur
Naturvårdsverket	Marktäckedata (NMD)
Skydda skogen – karttjänst Skogsmonitor	Äldre skog och kontinuitetsskog
Sveaskog – karttjänst Sveaskogs publika kartdata	Naturvårdsskogar
Lantmäteriet	Historiska ortofoton 1960 och 1975 Topografisk karta 1:50 000
Google satellit	Ortofoto

I förstudien identifierades och avgränsades preliminära delområden på en karta i QGIS. Dessa fick också en preliminär naturvärdesklass. Därefter inventerades områdena i fält i enlighet med modellen i SIS-standarderna som utgår från bedömningskriterierna:

- **Artvärde** (bedömningsgrunder: värdearter och artdiversitet/organismsamhällen)
- **Biotopvärde** (bedömningsgrunder: tillstånd, sällsynthet och hot)

Vid fältinventeringen verifierades alternativt ändrades de preliminära klassningarna utifrån art- och biotopvärden som vägs samman till naturvärden enligt matrisen i figur 2. Områden som inte avgränsats som preliminära naturvärdesbiotoper i förstudien kan vid fältinventeringen tillkomma som objekt om de visar sig hysa förhöjda naturvärden utifrån art- och biotopvärde.

Biotoper som fortsätter utanför inventeringsområdet och som bedöms ha minst klass 4 även utanför inventeringsområdet har i den mån det varit möjligt avgränsats utifrån tillgängligt kartunderlag. För vattendrag har biotopen avgränsats fram till första förgrening/sammanflöde alternativt maximalt 500 meter utanför inventeringsområdets gräns.

Naturvärdesinventeringens fältinventering gjordes av Tina Kyrkander och Jonas Örnborg under 2024.

Gjorda bedömningar i samband med NVI ska kunna användas som ett strategiskt verktyg i samband med detaljplanearbete, exploatering i naturmiljöer och vid naturvårdande åtgärder och naturskydd. Naturvärdesinventering är dock ingen exakt vetenskap utan bygger på befintlig samlad kunskap som finns inom naturvård, ekologi och naturgeografi där många aspekter värderas och vägs samman. Den slutliga bedömningen kan sålunda förändras om ny kunskap tillförs för aktuellt område.

Vid allt kartarbete har koordinatsystemet SWEREF 99 TM använts.

Fågelinventering

Inventeringen har utförts som en kombinerad punkt- och linjetaxering med tre fältbesök i området. Besöken fördelas under perioden april-juni för att fånga upp samtliga fåglar inklusive tropikflyttare. Linjetransekter läggs ut i området och delas upp i segment med punkter i ändarna av segmenten (figur 2). Segmenten vandras igenom av inventeraren i långsam takt och stopp görs på punkterna som inventeras 5 minuter. Samtliga påträffade arter noteras kvalitativt vilket innebär att arter redogörs men inte nödvändigtvis antalet individer.

Resultatet används till en artlista för området och naturvårdsarter uppmärksammas. Kategorierna uppvisar om arten är rödlistad (SLU Artdatabanken 2020), om arten omfattas av fågeldirektivets bilaga 1 (SLU Artdatabanken 2024), om arten är prioriterad inom skogsvårdslagen (Skogsstyrelsen 2023), om arten omfattas av ett åtgärdsprogram (Naturvårdsverket 2024) eller om arten uppvisar en populationsminskning enligt Sveriges fåglar 2023 (BirdLife Sverige & Lunds universitet 2023). Sammanställning av fältdata innebär att samtliga förekommande arter bedöms utifrån om dessa häckar i inventeringsområdet (häckningsstatus: ”Ja”, ”Möjligtvis” eller ”Nej”). Bedömningen görs utifrån hur

Artvärde	Mycket högt	Mindre troligt utfall	Mindre troligt utfall	Högt naturvärde	Högsta naturvärde	
	Högt			Högt naturvärde		
	Påtagligt	Mindre troligt utfall	Påtagligt naturvärde		Högt naturvärde	
	Visst	Visst naturvärde		Påtagligt naturvärde	Mindre troligt utfall	
	Lågt	Ej naturvärde	Visst naturvärde	Mindre troligt utfall	Mindre troligt utfall	
		Lågt	Visst	Påtagligt	Högt	Mycket högt
		Biotopvärde				

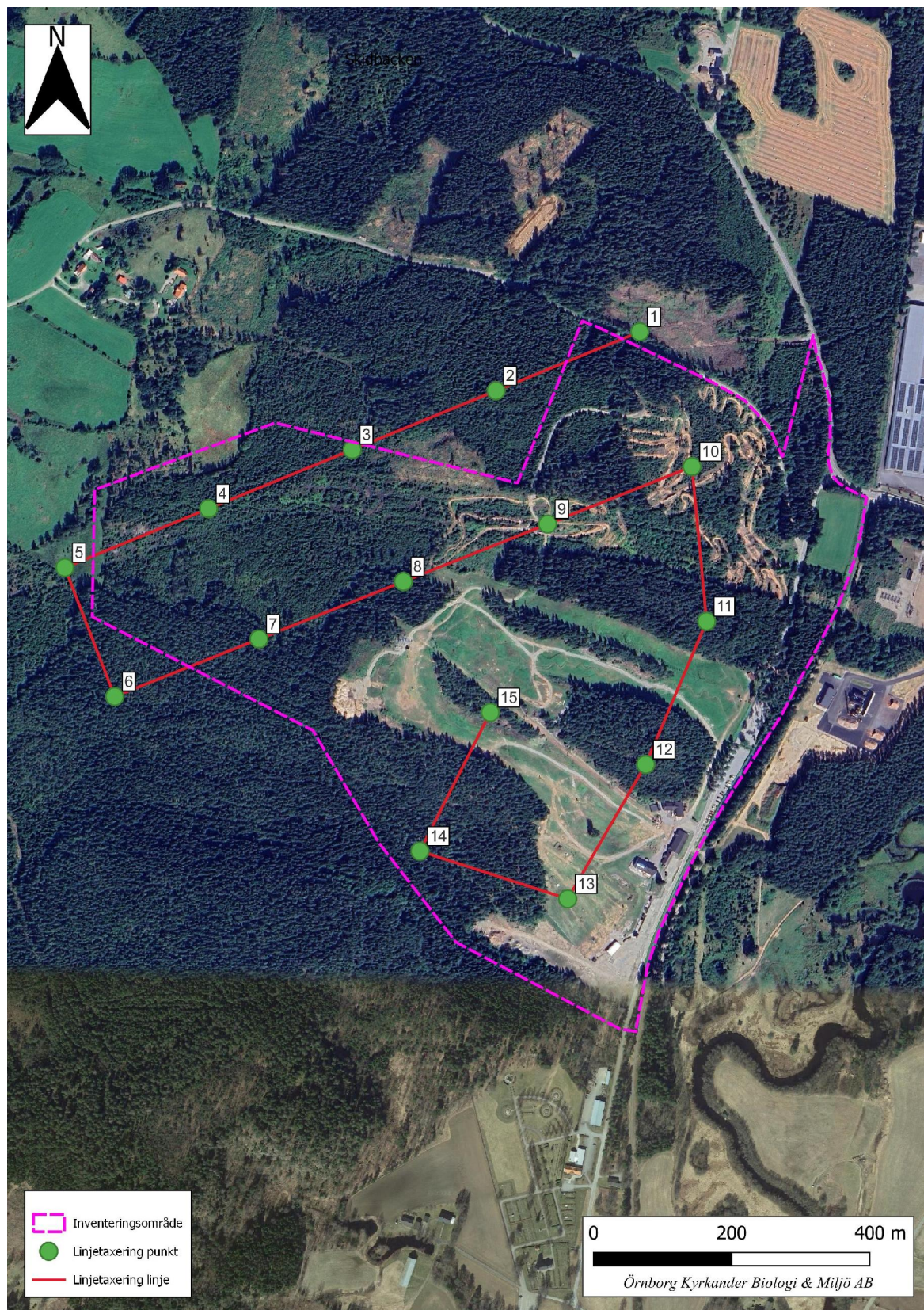
Figur 2. En sammanvägning av bedömt art- respektive biotopvärde ger en naturvärdebiotops naturvärde på en fyrgradig skala enligt matrisen (från SS 199000:2023).

många individer av arten som observeras i inventeringsområdet och om området hyser lämpliga habitat för dessa arter.

I analysen undersöks även om exploatering och ianspråktagande av inventeringsområdet riskerar att utlösa förbud för någon fågelart enligt artskyddsförordningen. En bedömning görs på hur åtgärder påverkar den kontinuerliga ekologiska funktionen (KEF) för de fågelarter som utnyttjar livsmiljön. En analys har även gjorts om huruvida exploatering och ianspråktagande av inventeringsområdet riskerar att utlösa förbud för någon fågelart enligt artskyddsförordningen. En bedömning har gjorts av hur aktuella åtgärder påverkar den kontinuerliga ekologiska funktionen (KEF) för de fågelarter som utnyttjar aktuell livsmiljö.

Groddjur

Ett antal möjliga lokaler som ansågs kunna vara lämpliga för groddjur identifierades i en fjärranalys utifrån tillgängliga kartunderlag samt tidigare observationer av groddjur. Under tidig vår besöktes dessa områden för att i fält säkerställa vilka miljöer som verkligen bedömdes kunna utgöra lämpliga lek- och uppväxtmiljöer för groddjur. Inga miljöer noterades som lämpliga lek- och uppväxtmiljöer för groddjur inom kartläggningsområdet.

Figur 2. Karta som visar ruten för punkt- och linjetaxeringen i Skidbacken 2024. Ledningsgatan för den genomförda hasselmusinventeringen framträder även svagt i områdets norra delar.

Hasselmus

En analys av karteringsområdet utifrån kartor, flygfoton och övriga tillgängliga inventeringsunderlag genomfördes för att identifiera tänkbara lämpliga hasselmusbiotoper inom karteringsområdet. Utfallet av denna analys visade att den ledningsgata som löper i öst-västlig riktning i karteringsområdets norra delar utgör större sammanhängande lämpliga miljöer för hasselmus (figur 2). Huvudfokus i samband med inventeringsmomentet hasselmus lades därmed i detta område. I samband med övriga genomförda inventeringsmoment fanns dock även fokus på hasselmus och spår därav i andra tänkbara mindre och fläckvis förekommande lämpliga miljöer (områden med lövsly, enbuskar och lägre täta buskage) inom karteringsområdet. Inventeringen av hasselmus genomförs främst genom eftersök av deras bon (torrt gräs och blad) som är förhållandevis enkelt att hitta om hasselmus finns i området. Fördelen med denna typ av inventering är att den kan göras senare på hösten efter lövfällningen påbörjats (och även efter hasselmusen gått i vinterdvala i oktober/november) och därmed öka möjligheten att hitta bona. Dock bör inventeringen genomföras innan allt för många höststormar och riklig nederbörd hunnit förstöra bona och därmed göra det svårare att skilja från exempelvis fågelbon eller att de försvinner helt.

Fladdermöss

Resultatet från fladdermusinventeringen redovisas i bilaga 2 i en separat rapport då denna genomfördes av underkonsult (EnviroPlanning AB). Detaljer om bakgrund, metod, resultat och diskussion redogörs för i bilagan. Resultatet från inventeringen har vägts in i samband med naturvärdesinventeringen (NVB) där så bedömts vara relevant. Inventeringen av fladdermöss genomfördes med autoboxar (D500x), vilka automatiskt spelar in ultraljud från förbipasserande fladdermöss.

Resultat

Inventeringsområdet

Inventeringsområdet utgör redan idag delvis av en befintlig skidbacke belägen strax väster om väg 46 och vattendraget Ätran samt norr om Ulricehamns tätort.

Området består framför allt av barrskog varierat med öppnare områden med skidpister och där tillhörande anläggningar. Från äldre ortofoton kan utläsas att merparten av inventeringsområdet har varit helt avverkat så sent som 1975, vilket innebär att befintlig skog i området överlag inte är äldre än knappt 50 år. Flera avverkningar har även skett nyligen under de senaste tio åren och den ledningsgata som löper genom norra delen av området röjs kontinuerligt. Sammantaget har samtlig skog i området

således varit avverkat i relativ nutid, vilket gör att man förväntar sig inte påträffa skogsområden med naturvärden främst knutna till lång trädkontinuitet.

I området ses även aktivitet från mountainbikeåkning som sker i skogen men framför allt på för ändamålet anlagda banor. Servicehus för liftar, värme- och uthyrningsstugor och andra faciliteter finns också i området.

Dominerade jordarter i området utgörs framför allt av ytligt urberg med tunt jordtäckte men även av sandig morän och glacial grovsilt/finsand.

Figur 3. Bild från bäcken i NVO 1 i inventeringsområdets södra delar med rik förekomst av klen död ved i en för övrigt homogen och gles produktionsskog av barrträd.

Redovisning av områdesskydd

Strax öster om inventeringsområdet angränsar riksintresse för naturvård, Ätradalen (NRO 14 129). Området beskrivs vara en markerad sprickdal som följer Ätran från området precis norr om tätorten Ulricehamn vidare norrut till ungefär strax norr om Åsarp. Området beskrivs även som ett representativt odlingslandskap, med lång kontinuitet och stort inslag av naturbetesmarker och naturlig slåttermarker med art- och individrika växtsamhällen innehållande flera rödlistade arter. Området utgörs även av riksintresse för kulturmiljövård, Ätrands dalgång (KP49). Riksintresset beskrivs som dalgångsbygd som haft stor betydelse för kommunikationer och kulturimpulser mellan Syd- och Mellansverige. Detta har bland annat kommit till uttryck i Ulricehamns medeltida stadsbildning och

som genom ett rikt innehåll av bl. a. fornlämnings-, by- och herrgårdsmiljöer avspeglar ett mycket långt kontinuerligt landskapsutnyttjande ända sedan stenåldern.

Nordöstra och sydöstra delen av karteringsområdet ligger i av vattenskyddsområde (NVR-ID 2012491) för Ulricehamn. Vattenskyddsområdet är uppdelat i tre delområden varav två av dessa delvis ligger inom karteringsområdet.

Karteringsområdet ligger även till största delen inom riksintresse för friluftsliv, Ätrands dalgång (FO 48). Riksintresset motiveras med att det innehåller särskilt goda förutsättningar för berikande upplevelser i natur- och/eller kulturmiljöer samt skapar goda förutsättningar för friluftaktiviteter och därmed berikande upplevelser. Naturtyperna anges vara våtmark, odlingslandskap och kulturlandskap.

250–300 meter söder om inventeringsområdet finns ett fågelskyddsområde avsatt. Inom området får man under 1 mars till 15 juli inte uppehålla sig till skydd för fågellivet i området.

Det finns inga övriga formella områdesskydd som berör karteringsområdet. Det finns inte heller några Natura 2000-områden i närheten av inventeringsområdet som riskerar påverkas negativt av planerad verksamhet.

Redovisning av andra kända dokumenterade naturvärden

Området ingår inte i någon av de utpekade tätortsnära gröna kilarna i kommunen. Den närmast identifierade kilen är Ätrands dalgång och det utpekade området ligger ett par hundra meter sydost om inventeringsområdet.

Precis i västra samt sydöstra delen av området angränsar värdenätverket för gräsmarker som är utpekade för att ge goda möjligheter till ekologisk konnektivitet och möjlighet för naturtypsarter att sprida sig.

Ätran uppströms Åsunden är identifierat som regionalt värdefullt vatten bland annat för biologisk mångfald och förekomsten av akvatiska nyckelbiotoper. Sträckan karaktäriseras av en sprickdalgång med meanderlopp och intressant glacifluvial morfologi.

Ätrands huvudfåra inom Västra Götaland är även bedömt som värdefulla vatten för fisk genom strömlevande öring, signalkräfta och gädda.

Inom inventeringsområdet finns en av Skogsstyrelsen identifierade sumpskogar, SO Krabbagården. Skogen utgörs av en fuktskog med svag lokal påverkan från dikning. Skogen är inte naturvärdesklassad.

Hela inventeringsområdet omfattas av värdeetrakter för ädellövskog, triviallövskog och särskilt skyddsvärda lövträd. Inventeringsområdet ingår i värdeetrakt för ädellövskog ("183 Åsundens och

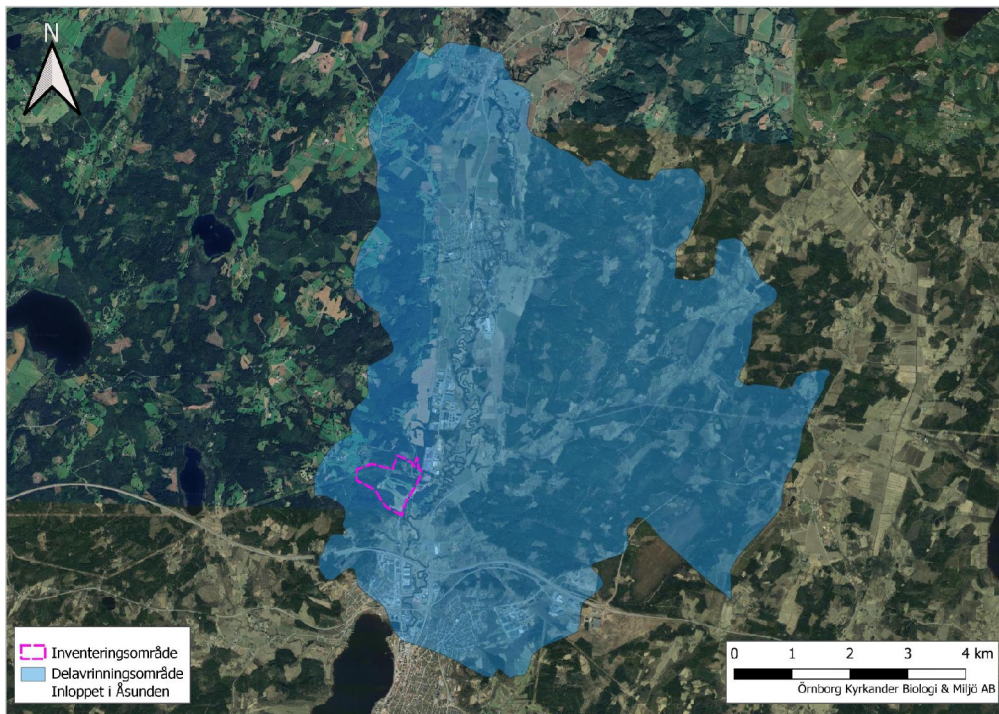
Kölingareds lövskogar”). Enligt översiktsplanen sträcker sig värdetrakten för lövskog endast till precis den sydligaste delen av området varför inventeringsområdet inte omfattas av någon sådan värdekärna. I kommunens arbete med översiktsplan 2040 anges för dessa värdetrakter att exploatering ska undvikas i utpekade värdekärnor för skyddsvärda träd som finns inom dessa värdetrakter (Ulricehamns kommun 2024a). Inventeringsområdet omfattas inte av någon sådan utpekad värdekärna (Ulricehamns kommun 2024b).

Det finns sedan tidigare kända rapporterade artfynd av rödlistade och naturvårdsarter som noterats i området. Dessa redovisas även senare i dokumentet men består av hasselmus i ledningsgatan, mindre purpurmätare, backsippa, backtimjan och grönvit nattviol i nedfart vid skidbacken och revlummer i barrskogsmiljön.

Redovisning av vattensystem

Inventeringsområdet ligger precis som hela Ulricehamns tätort i Ätrans huvudavrinningsområde (HARO 103) vilken mynnar i havet i Falkenberg. Inventeringsområdet ligger inom delavrinningsområde ”Inloppet i Åsunden” (641525–136020). Vattendrag, sjöar och övriga större ytvattenförekomster saknas i och i anslutning till inventeringsområdet. Närmaste vattendrag är Ätran som ligger strax öster om inventeringsområdet.

Ytavrinning inom inventeringsområdet sker främst via diken, mindre vattendrag och som diffust markvatten österut till Ätran som i sin tur längre nedströms mynnar i Åsunden. Ätran utgör en vattenförekomst som i senaste statusklassning bedömts till måttlig ekologisk status (på grund av brister i konnektivitet i vattendraget samt påverkan på fisk) samt uppnår ej god kemisk status (på grund av halter av prioriterade ämnen såsom bromerade difenyletrar (PBDE) samt kvicksilver och kvicksilverföreningar). Motsvarande för vattenförekomsten Åsunden är måttlig ekologisk status (på grund av övergödning, vandringshinder och reglering) samt uppnår ej god kemisk status (på grund av halter av prioriterade ämnen såsom bromerade difenyletrar (PBDE) samt kvicksilver och kvicksilverföreningar).

Figur 4. Inventeringsområdets lokalisering i relation till aktuellt delavrinningsområde. Närmsta vattenförekomst utgörs av Ätran som mottar allt avrinnande vatten från inventeringsområdet. Ätran i sin tur mynnar i vattenförekomsten Åsunden.

Artförteckning över påträffade värdearter, rödlistade och fridlysta arter

Värdearter är arter som i sig har särskild betydelse för biologisk mångfald eller som indikerar att området där de förekommer har särskild betydelse för biologisk mångfald. Till värdearter räknas arter från officiella listor (till exempel rödlistade arter, fridlysta arter och skogliga signalarter) men den som utför en NVI kan också ta med egna värdearter, dessa måste då motiveras.

I tabell 2 listas samtliga värdearter som påträffats under inventeringen och som ingått som underlag för bedömning och avgränsning. För rödlistade/fridlysta arter som noterats vid inventeringen men ej

beaktats vid bedömning och avgränsning av naturvärdesbiotop har en motivering till detta angetts (undantag vilda fåglar som endast är fridlysta, ej rödlistade).

Tabell 2. Värdearter som använts vid bedömning och avgränsning samt samtliga rödlistade och fridlysta arter som noterats vid inventeringen.

* SS = skoglig signalart, SV = signalart rinnande vatten (Liliegren & Lagerkvist 1996).

** Typiska arter anges med koden för den Natura 2000-naturtyp de är positiva indikatorer för. Idegran inom parentes på grund av att det inte kan uteslutas att exemplaret är en trädgårdsrymling.

Svenskt namn	Vetenskapligt namn	Rödlistning	Fridlystning enl. paragraf (ej fågel)	Officiell signalart*	Rödlistade och fridlysta som ej beaktats vid bedömning/avgränsning	Övriga värdearter**, egna värdearter med motivering
Revlummer	<i>Lycopodium annotinum</i>		9§			
Vanlig groda	<i>Rana temporaria</i>		6§			
Hasselmus	<i>Muscardinus avellanarius</i>		4a§			
Lopplummer	<i>Hupezia selago</i> agg.		9§			
Västlig hakmossa	<i>Rhytidiadelphus loreus</i>			SS		
Vanlig padda	<i>Bufo bufo</i>		6§			
Brandticka	<i>Pycnoporellus fulgens</i>			SS		
(Idegran)	<i>(Taxus baccata)</i>		8§		Ej bedömd	Oklart om förvildad individ eller ej

Artförteckning över rödlistade och fridlysta arter kända sedan tidigare

I tabell 3 listas de rödlistade eller fridlysta arter som sedan tidigare är kända från inventeringsområdet med fynd från 1980 och framåt. För fåglar noteras rödlistade arter samt arter betecknade med B i bilaga 1 i artskyddsförordningen (dvs arter som är upptagna i bilaga 1 i fågeldirektivet).

Tabell 3. Rödlistade eller fridlysta arter som är kända från inventeringsområdet sedan tidigare.

Svenskt namn	Vetenskapligt namn	Rödlistning	Fridlysning enl paragrafer (ej fågel)	Bilaga 1 artskydds-förordningen
Backsippa	<i>Pulsatilla vulgaris</i>	VU	§8	
Backtimjan	<i>Thymus serpyllum</i>	NT		
Grönvit nattviol	<i>Platanthera chlorantha</i>		§8	
Hasselmus	<i>Muscardinus avellanarius</i>		§4a	
Mindre purpurmätare	<i>Lythria cruentaria</i>	NT		
Revlummer	<i>Lycopodium annotinum</i>		§9	

Strax utanför inventeringsområdet finns även uppgifter om häckning av berguv^{VU, FDI, SKL} i sentid.

Artförteckning över invasiva främmande arter

Av tabell 4 framgår de invasiva främmande arter enligt EU förordning 1143/201 och/eller i nationell förteckning samt andra invasiva arter som påträffats inom inventeringsområdet eller är kända från området sedan tidigare.

Tabell 4. Invasiva främmande arter (IAS) som noterats vid naturvärdesinventeringen eller är kända sedan tidigare.

Svenskt namn	Vetenskapligt namn	IAS enligt vilken förteckning	Källa
Kanadensiskt gullris	<i>Solidago canadensis</i>	Nationell lista	Egen inventering
Blomsterlupin	<i>Lupinus polyphyllus</i>	Nationell lista	Egen inventering
Blekbalsamin	<i>Impatiens parviflora</i>	Mycket hög risk för invasivitet (ArtDatabanken)	Egen inventering

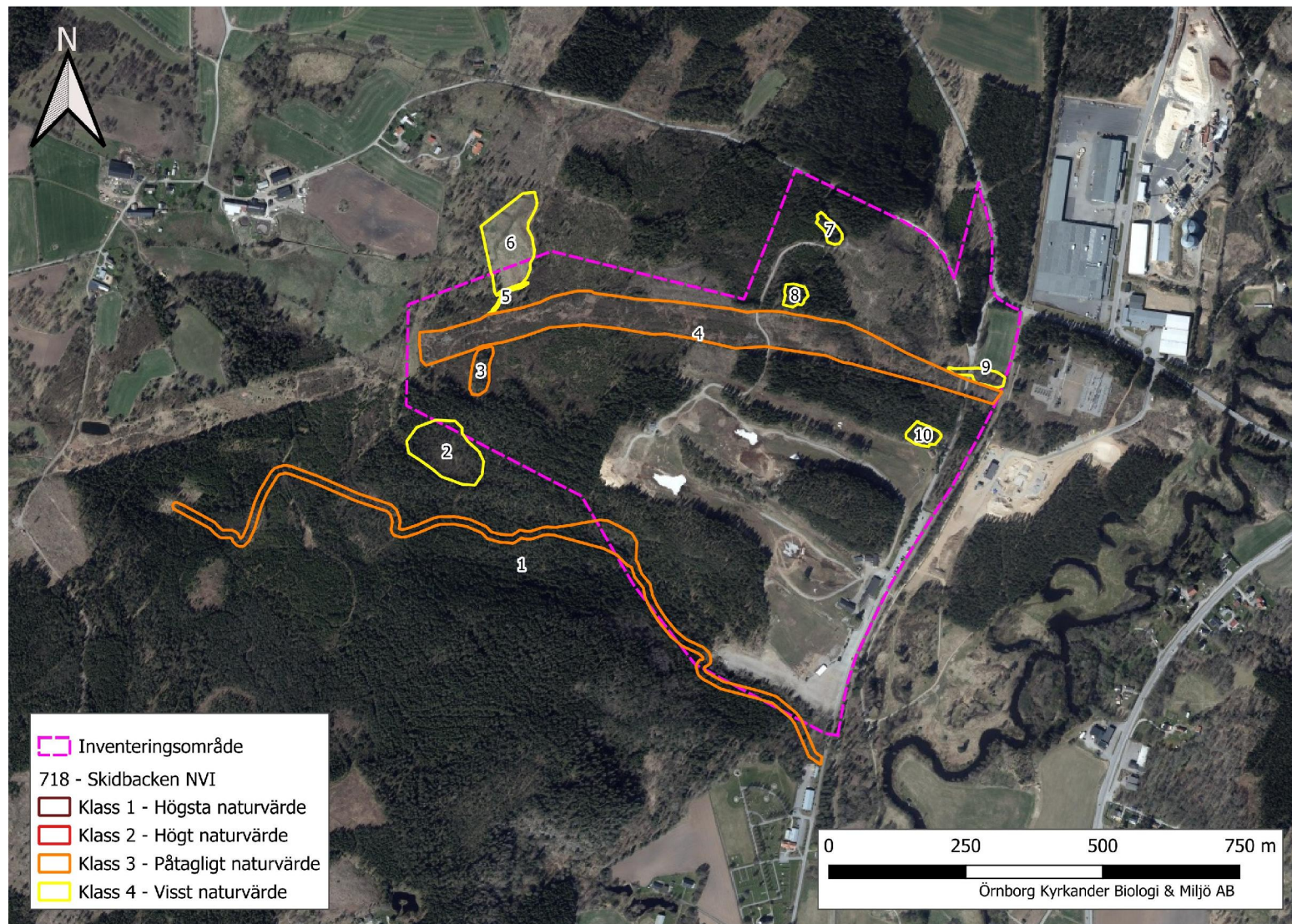
Redovisning av identifierade naturvärdesbiotoper

Naturvärdesinventeringen resulterade i 10 identifierade naturvärdesbiotoper med förhöjda naturvärden.

Tre av naturvärdesbiotoperna har bedömts hysa naturvärden motsvarande klass 3 (Påtagligt naturvärde) och 7 biotoper har bedömts hysa naturvärden motsvarande klass 4 (Visst naturvärde).

Naturvärdesbiotoperna presenteras i figur 5 samt beskrivs nedan tillsammans med motiveringar till klassningarna.

Identifierade naturvärdesbiotoper (NVB) med naturvärdesklassning

Figur 5. Identifierade naturvärdesbiotoper inom aktuellt inventeringsområde.

NVB 1. BÄCK (VA13)

Inventeringsdatum	2024-10-02	Inventerare	Jonas Örnborg, Tina Kyrkander
Naturtyp	Vattendrag	Areal	2,6 ha
Naturvärdesklass	3	N 2000-naturtyp	Ej uppfyllt

Allmän beskrivning

Bäck med porlande karaktär och riklig förekomst av block och sten i vattendraget. Viss meandring förekommer och stränderna är naturliga med visst överhäng och förekomst av små höljor. Längs någon sträcka delar bäcken upp sig i flera grenar för att senare rinna samman en bit nedströms. I den övre delen av bäcken är bäcken relativt orörd med distinkta stränder och strandzon bestående av framför allt granskog med ett visst inslag av löv såsom klibbal, björk, hassel och sly av ask, med varierande solinstrålning. Rikligt med mossor såväl runt, som på sten i bäcken. Fältskiktet består av ormbunsväxter, blåbär och lingon. Längs vissa delar rinner bäcken även över håll.

En blockrik miljö med klipphöllor och lodytor noteras i en slänt strax norr om bäcken i de centrala delarna av biotopen. Längre nedströms i bäcken ökar andelen lövträd i strandzonen och stränderna blir mera diffusa och förekomsten av svämplan ökar. Fältskiktet blir här mera örtrikt. Området runt bäcken är här brantare och vattnet rinner här mera som i en ravin. Inslaget av död ved ökar ju längre nedströms bäcken slingrar sig.

Vattendragsbredden varierar mellan 0,5 och drygt 1 meter och flödet uppskattas till drygt 1 liter per sekund.

Strömförhållande varierar mellan lugnflytande och strömmande. I bäcken noteras förekomst av bäcknate och stor näckmossa samt levermossa på död ved i vattnet. En vanlig padda noterades i anslutning till bäcken.

I nedströms delar av bäcken är påverkan större från intilliggande verksamhet genom bland annat utfyllnad av massor. Bäcken löper in i kulvert innan den fortsätter vidare under vägen, som går nedanför skidbacken, och vidare österut

Figur 6. Stenig botten i bäcken.

där den mynnar i Ätran. I anslutning till bäckens nedre delar de noterades blekbalsamin.

Bedömningsgrunder för områdets artvärden

Biotopen bedöms ha ett **visst artvärde** genom förekomst av vanlig padda, stor näckmossa och bäcknate som indikerar vattenflöde i bäcken större delen av året. Förutom dessa arter noterades även lopplummer, revlummer, och västlig hakmossa.

Bedömningsgrunder för områdets biotopvärden

Området bedöms ha ett **påtagligt biotopvärde** då rinnande vatten är ett viktigt inslag i skogslandskapet. Även förekomsten av vattenspegel, lövträd, död ved i vatten, porlande och meandrande karaktär med riklig förekomst av block och sten i vattendraget höjer biotopvärdet.

Sammanfattande naturvärdesbedömning

En sammanvägning av art- och biotopvärdet medför bedömningen att naturvärdesbiotopen hyser ett **Påtagligt naturvärde (klass 3)**.

NVB 2. SUMPSKOG (SK41)

Inventeringsdatum	2024-10-02	Inventerare	Jonas Örnborg, Tina Kyrkander
Naturtyp	Skog och buskmark	Areal	1,1 ha
Naturvärdesklass	4	N 2000-naturtyp	Ej uppfyllt

Allmän beskrivning

Blandsumpskog med relativt hög krontäckning med undantag för de centrala delarna där träden förekommer mera glest. Trädsiktet består av klen tall, björk och gran och busksikt saknas i princip med undantag för ung gran och enstaka lövsly. De centrala delarna av biotopen utgörs av ett vitmossekärr. Markfuktigheten var vid besöksstillfället generellt relativt låg i hela sumpskogen och vattenspegel noterades endast under en rotvälta.

Fältsiktet består av blåbär, lingon, tranbär, ljung, klockljung, tuvull och odon medan markskiktet domineras av vitmossor och björnmossa sp. Förekomsten av död ved är låg och består framför allt av klena träd och grenar. Biotopen tycks påverkad av dikning då markfuktigheten är relativt låg.

Bedömningsgrunder för områdets artvärden

Inga naturvårdsarter noterades och området bedöms därför ha ett **lågt artvärde**.

Bedömningsgrunder för områdets biotopvärden

Området bedöms ha ett **visst biotopvärde** baserat på fuktig mark, lövträd, tuvig mark, senvuxna granar samt rotvälta med vattensamling.

Sammanfattande naturvärdesbedömning

En sammanvägning av art- och biotopvärdet medför bedömningen att naturvärdesbiotopen hyser ett **Visst naturvärde (klass 4)**.

Figur 7. Sumpskog med klena träd och rikt markskikt med relativt låg markfuktighet.

NVB 3. SUMPSKOG (SK41)

Inventeringsdatum	2024-10-02	Inventerare	Jonas Örnborg, Tina Kyrkander
Naturtyp	Skog och buskmark	Areal	0,3 ha
Naturvärdesklass	3	N 2000-naturtyp	Ej uppfyllt

Allmän beskrivning

Blandsumpskog i inventeringsområdets västra del strax söder om ledningsgata. Objektet är en del av Skogsstyrelsens sedan tidigare inventerade sumpskogar, där övriga områden, som har något lägre markfuktighet, avverkats. Träden är relativt klena men trädskiktet är flerskiktade och består av björk, salix, tall och gran med en krontäckning på cirka 50 %. Senvuxen gran förekommer även i biotopen.

Buskskikt begränsat med bland annat uppslag av gran, salix och björk. Markskikt av vitmossor, stor björnmossa och tuvull i blötare partier i de centrala delarna av biotopen. I torrare partier, längs kanterna förekommer lingon och blåbär.

Död ved förekommer allmänt i form av högstubbar, lågor och rotvältor.

Sumpskogens hydrologi är delvis påverkad genom dikning.

Bedömningsgrunder för områdets artvärden

Området bedöms ha ett **visst artvärde** då signalarten brandticka noterades på en granlåga i biotopen.

Bedömningsgrunder för områdets biotopvärden

Området bedöms ha ett **visst biotopvärde** då denna fuktiga miljö annars är ett relativt sällsynt inslag i det övriga skogslandskapet, som kan ge förutsättning för lång kontinuitet och biologisk mångfald.

Även förekomst av vitmossekärr, tuvbildning, vattenspegel i dike, rotvälta, högstubbar och lövträd bidrar till biotopvärdet.

Sammanfattande naturvärdesbedömning

En sammanvägning av art- och biotopvärdet medför bedömningen att naturvärdesbiotopen hyser ett **Påtagligt naturvärde (klass 3)**.

Figur 8. Sumpskog med löv- och barrträd samt tuvbildning.

NVB 4. RÖJNINGSBUSKAGE (AT85)

Inventeringsdatum	2024-10-02	Inventerare	Jonas Örnborg, Tina Kyrkander
Naturtyp	Antropogen terrester miljö	Areal	6 ha
Naturvärdesklass	3	N 2000-naturtyp	Ej uppfyllt

Allmän beskrivning

Kraftledningsgata som löper genom hela inventeringsområdet i öst-västlig riktning med körbanor för mountainbike i vissa delar av biotopen, vilket bl.a. skapar blottad och solbelyst jord. Biotopen växlar mellan mera frodiga och karga områden beroende på lutningen i området. I de flackare delarna är buskskiktet rikligt och markfuktigheten omväxlande och i mer branta delar av området övergår karaktären mer till torr ljunghed och klipphäll med tunt jordlager. Buskskiktet består av framför allt björk men även yngre gran och ek och med visst uppslag av frötallar. Det syns tydliga spår från djurstigar i området vilket tyder på att en hel del vilt sannolikt rör sig i ledningsgatan. I de mer sluttande områdena består vegetationen av framför allt ris och området har ljunghedskaraktär. Här består fältskiktet av bland annat ljun, odon, blåbär och lingon. Det förekommer också någon en i området. Kraftledningsgatan utgör en brynmiljö med hög solinstrålning och vid inventeringstillfället noterades flera hasselmusbon samt en hasselmus i ett aktivt bo.

Bedömningsgrunder för områdets artvärden

Området bedöms ha ett **påtagligt artvärde** till följd av fynd av flertalet bon från, samt observation av hasselmus.

Bedömningsgrunder för områdets biotopvärden

Området bedöms ha ett **visst biotopvärde** genom hög förekomst av brynmiljöer och öppen miljö med hög förekomst av buskage där fåglar och andra djur, såsom hasselmus, kan söka skydd. Ljunghed är en viktig födoresurs för många insekter och kan även skapa förutsättning för vinterbete för vilt.

Figur 9. Ledningsgata med ljun, ormbunksväxter och lövsly.

Sammanfattande naturvärdesbedömning

En sammanvägning av art- och biotopvärdet medför bedömningen att naturvärdesbiotopen hyser ett **Påtagligt naturvärde (klass 3)**.

NVB 5. BÄCK (VA13)

Inventeringsdatum	2024-10-02	Inventerare	Jonas Örnborg, Tina Kyrkander
Naturtyp	Vattendrag	Areal	0,04 ha
Naturvärdesklass	4	N 2000-naturtyp	Ej uppfyllt

Allmän beskrivning

Diffust vattendrag som uppstår spontant med avrinning från kraftledningsgata och löper vidare norrut genom lövskog framför allt bestående av yngre träd och sly. Beskuggningen varierar men ljusinsläppet är i regel högt. I övre delen är kanterna naturliga men längre nedströms, när bäcken når betesmarken i norr, syns vissa spår från uträtning och fördjupning. Bredden varierar mellan 0,5 och 1 meter och ökar, liksom flödet, längre nedströms. Vattnet är brunfärgat men klart och botten består av organiskt material. Flödet uppskattas till mindre än 1 liter per sekund. Bäcken ansluter till betesmark för att därefter försvinna under betesmarken, sannolikt i markens anlagda dräneringssystem.

Bedömningsgrunder för områdets artvärden

Inga naturvårdsarter noterades vid inventeringen och området bedöms ha ett **lågt artvärde**.

Bedömningsgrunder för områdets biotopvärden

Området bedöms ha ett **visst biotopvärde** då rörligt vatten, oavsett storlek, är ett viktigt inslag i skogslandskapet. Även förekomsten av

Figur 10. I bäcken ses rikligt med nedfallna löv.

vattenspiegel och lövträd, som tillför organiskt material till bäcken genom nedfallna löv, bidrar till biotopvärdet.

Sammanfattande naturvärdesbedömning

En sammanvägning av art- och biotopvärdet medför bedömningen att naturvärdesbiotopen hyser ett **Visst naturvärde (klass 4)**.

NVB 6. ÖPPEN BETESMARK (NG12)

Inventeringsdatum	2024-10-02	Inventerare	Jonas Örnborg, Tina Kyrkander
Naturtyp	Naturlig gräsmark	Areal	1,1 ha
Naturvärdesklass	4	N 2000-naturtyp	Ej uppfyllt

Allmän beskrivning

Betesmark som till största del fortsätter utanför inventeringsområdet. Större delen av betesmarken har relativt fuktiga markförhållande med högt gräs, veketåg, knapptåg och i övrigt tämligen trivial artsammansättning i floran. Betestrycket är lågt i dessa fuktiga partier. I torrare områden är floran mer örtrik med bland annat svartkämpar, fibbla, smörblomma, nysört, kråkvicker, smultron och daggekåpa. I kanten av betesmarken står några flerstammiga sälgar vara en är ett särskilt skyddsvärt hålträd med en diameter överstigande 40 cm. Träden visar tydliga spår från betande djur med karaktäristiskt horisontellt avslut av de nedre grenarna. Betesmarken ligger i anslutning till en trädbeklädda betesmark som sannolikt uppvisar längre kontinuitet samt högre art- och biotopvärden.

Bedömningsgrunder för områdets artvärden

Inga naturvårdsarter noterades och området bedöms därför ha ett **obetydligt artvärde**.

Figur 11. Betesmark med relativt högt gräs i de fuktigare partierna.

Bedömningsgrunder för områdets biotopvärden

Området bedöms ha ett **visst biotopvärde** genom öppen gräsmark, förekomst av särskilt skyddsvärda träd och att den gränsar till trädbeklädd betesmark med ädellöv.

Sammanfattande naturvärdesbedömning

En sammanvägning av art- och biotopvärdet medför bedömningen att naturvärdesbiotopen hyser ett **Visst naturvärde (klass 4)**.

NVB 7. BLANDSKOG (SK3)

Inventeringsdatum	2024-10-02	Inventerare	Jonas Örnborg, Tina Kyrkander
Naturtyp	Skog och buskmark	Areal	0,14ha
Naturvärdesklass	4	N 2000-naturtyp	Ej uppfyllt

Allmän beskrivning

Blandskog som avgränsas av grusväg längs två sidor och med berghäll med lodytor längs östra sidan. Skogen är flerskiktad med enstaka senvuxna granar. Krontäckningen är hög och solinstrålningen begränsad. Det förekommer även björk, sälg, tall samt enstaka rönn i området. Död ved förekommer sparsamt, främst som klena grenar och kvistar. Fältskikt består av olika ris som ljung, blåbär och lingon. Bottenskikt består av främst mossor.

Bedömningsgrunder för områdets artvärden

Inga naturvårdsarter noterades och området bedöms därför ha ett **lågt artvärde**.

Bedömningsgrunder för områdets biotopvärden

Området bedöms ha ett **visst biotopvärde** genom klippställ med lodytor som kan skapa ett något

Figur 12. Delvis brant område med mossbevuxna klippställ.

fuktigare mikroklimat med nedsipprande vatten som är gynnsamt för bland annat mossor. Fältskikt med bland annat blåbärsris som är viktigt för pollinatörer och som föda åt djur. I området noterades även några senvuxna granar.

Sammanfattande naturvärdesbedömning

En sammanvägning av art- och biotopvärdet medför bedömningen att naturvärdesbiotopen hyser ett **Visst naturvärde (klass 4)**.

NVB 8. BLANDSKOG (SK3)

Inventeringsdatum	2024-10-02	Inventerare	Jonas Örnborg, Tina Kyrkander
Naturtyp	Skog och buskmark	Areal	0,1ha
Naturvärdesklass	4	N 2000-naturtyp	Ej uppfyllt

Allmän beskrivning

Blandskog på hällmark som lutar kraftigt åt norr och söder med viss förekomst av lodytor. Biotopen begränsas av en höjd i förhållande till omgivande mark och skogen är relativt öppen med en låg krontäckning, ca 50 %, och därmed hög solinstrålning. Trädbeståndet är flerskiktat till viss del men består ändå generellt av ung och likåldrig skog av tall, sälg, en, gran, björk och klen rönn. Jordlagret är förhållandevis tunt med förekomst av ris som blåbär, ljung och lingon. Buskskikt saknas i princip och markskiktet består av mossor, lavar på häll och smalbladiga gräs.

Nedsipprande vatten längs lodytor leder till ett något fuktigare mikroklimat och artrik förekomst av mossor. I branterna förekommer död ved i form av döda träd, högstubbar och klena lågor i både som löv- och barrträd.

Bedömningsgrunder för områdets artvärden

Inga naturvårdsarter noterades och området bedöms därför ha ett **obetydligt artvärde**.

Bedömningsgrunder för områdets biotopvärden

Området bedöms ha ett **visst biotopvärde** tack vare översipprad nordvänd skuggad lodyta med fuktigt mikroklimat och flertalet olika mossor. Högstubbar, döda träd och lågor. Hög solinstrålning på toppen av klippan. Blommande och bärande träd och förekomst av ris som är viktigt för bland annat pollinatörerna.

Sammanfattande

naturvärdesbedömning

En sammanvägning av art- och biotopvärdet medför bedömningen att naturvärdesbiotopen hyser ett **Visst naturvärde (klass 4)**.

Figur 13. Brant område med lodytor bevuxna med ett artrikt mossamhälle.

NVB 9. BLANDSKOG (SK3)

Inventeringsdatum	2024-10-02	Inventerare	Jonas Örnberg, Tina Kyrkander
Naturtyp	Skog och buskmark	Areal	0,2 ha
Naturvärdesklass		N 2000-naturtyp	Ej uppfyllt

Allmän beskrivning

Mindre restblandskog mellan ledningsgata och åker, angränsande till bil- och cykelväg som sluttar mot norr. Biotopen sträcker sig även över den bilväg som finns i området. Relativt glest flerskiktat trädbestånd med förekomst av björk, gran, sälg, tall och ek. Någon större gran noterades även i området. Buskskikt av framför allt lövsly som, rönn, ek, björk och hallon. Även förekomst av enbuskar. Relativt rikligt fåltskikt med lingon, blåbär, gräs och örter. Stor solinstrålning från söder tack vare kraftledningsgatan. Död ved i form av högstubbar, klena döda träd och lågor samt i form av enebuske som indikerar att det varit mera öppet tidigare och möjligen även betat. Stubbar i området indikerar spår från skogsbruk.

Bedömningsgrunder för områdets artvärden

Vid inventeringen noterades endast vanlig groda och biotopen bedöms ha ett **lågt artvärde**.

Bedömningsgrunder för områdets biotopvärden

Området bedöms ha ett **visst biotopvärde**. Högstubbar och kläna döda träd, hög solinstrålning från söder. Ädellöv och lövträd. Blommande och bärande buskage är positivt för bland annat insekter och fåglar.

Sammanfattande naturvärdesbedömning

En sammanvägning av art- och biotopvärdet medför bedömningen att naturvärdesbiotopen hyser ett **Visst naturvärde (klass 4)**.

Figur 14. Glest trädbestånd och död en med riklig lavpåväxt.

NVB 10. BLANDSKOG (SK3)

Inventeringsdatum	2024-10-02	Inventerare	Jonas Örnborg, Tina Kyrkander
Naturtyp	Skog och buskmark	Areal	0,2ha
Naturvärdesklass	4	N 2000-naturtyp	Ej uppfyllt

Allmän beskrivning

Blandskog i sluttning med bitvis mycket brant terräng och klippällar. I söder angränsar biotopen till skidbacken. Viss förekomst av ädellövträd i form av ek men även gran, björk, tall och sälg. Skogen är olikåldrig med viss skiktning, dock saknas de äldsta kategorierna. Krontäckning mer än 50 % men ändå hög solinstrålning från söder och solbelysta döda träd förekommer. Buskskikt saknas i princip med undantag för glesa lövbuskar. I biotopen finns viss förekomst av död ved i form av lågor, dock kläna. Marken är sandig med blottad mineraljord till följd av mountainbikekörning i området. I den blottade jorden observerades enstaka grävhål från insekter. Även kala klippällar med tunt jordtäckte finns i området. Fältskiktet är magert med bland annat blåbärsris och kruståtel.

Det syns mycket spår från cykling i området genom slitage på marken, snitslar samt en cykelramp närmast skidbacken.

Bedömningsgrunder för områdets artvärden

Inga värdearter noterades vid inventeringen och området bedöms ha ett **lågt artvärde**.

Bedömningsgrunder för områdets biotopvärden

Området bedöms ha ett **visst biotopvärde**. Bedömningen görs utifrån förekomst av ädellövträd och viss död ved. Blommande och bärande buskage är positivt för bland annat insekter och fåglar. Blottad mineraljord i solbelysta lägen är gynnsamt för bl. a grävande insekter.

Sammanfattande

naturvärdesbedömning

En sammanvägning av art- och biotopvärdet medför bedömningen att naturvärdesbiotopen hyser ett **Visst naturvärde (klass 4)**.

Figur 15. Blandskog med kuperad terräng.

Landskapsområden och värdelandskap

Hela inventeringsområdet har delats in i landskapsområden utifrån landskapets nyckelkaraktärer (box 1).

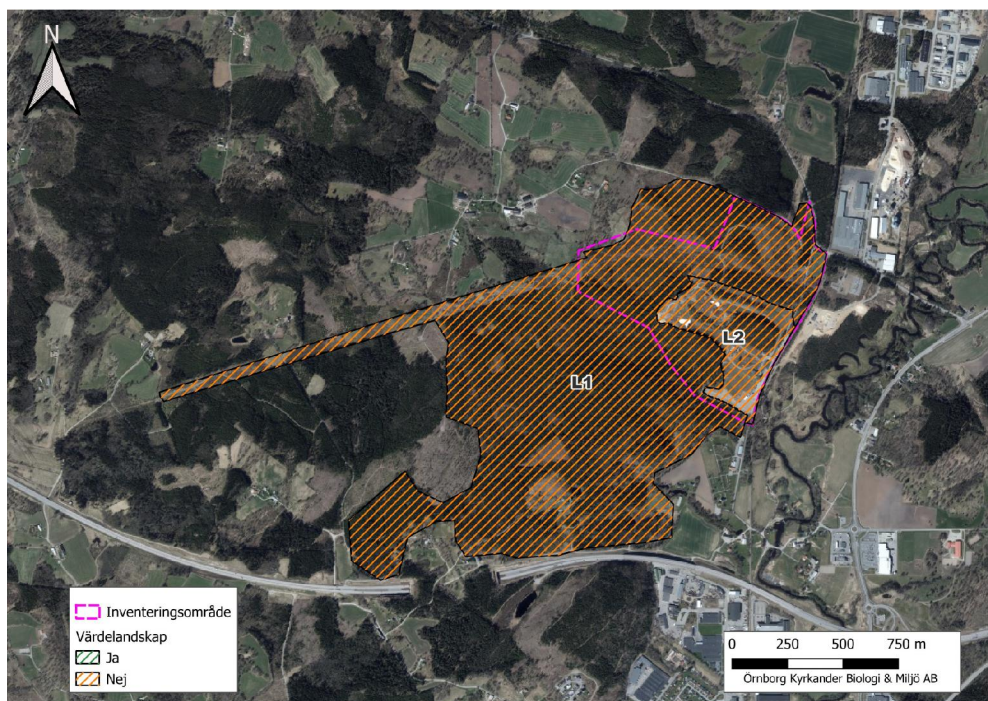
Landskapsområden som bedöms ha särskild betydelse för biologisk mångfald är klassade som värdelandskap.

L1 utgörs av den ledningsgata som löper längs inventeringsområdet där marken är hävdad och förekomsten av sly riklig samt skogsområde bestående av produktionsskog på båda sidor denna. I ledningsgatan noterades flertalet bon från hasselmus vid inventeringen liksom en individ av hasselmus. L1 bedöms inte utgöra ett värdelandskap. L2 består av de mera öppna delarna av skidbacken som utgör gräsmarker med viss regelbunden hävd (slätter). I detta område förekommer en del ängsväxter tack vare hävd och det slitage som markanvändningen innebär. Det har också tidigare noterats ett mindre

Landskapets nyckelkaraktärer (box 1)

- Landformer, topografi, berggrund och jordarter
- Förekomst av vatten
- Arter, naturtyper och biotoper
- Mänsklig påverkan genom verksamheter
- Mänsklig påverkan genom hävd

antal rödlistade arter i nedre delen av backen, bl.a. mindre purpurmätare som är en signalart för hävdade gräsmarker med viss kontinuitet. L2 bedöms inte utgöra ett värdelandskap.

Figur 16. Landskapsområden vid skidbacken.

Generella biotopskydd

Generella biotopskydd är biotoper som tack vare sina särskilda egenskaper är värdefulla för hotade djur- och/eller växtarter, eller som annars är särskilt skyddsvärda. De omfattas av 7 kap, 11 § MB (1998:808). En annan form av biotopskyddsområde utgörs av biotoper som länsstyrelsen, Skogsstyrelsen eller en kommun får besluta ska utgöra ett biotopskyddsområde (SFS 1998:1252). Dessa värdefulla biotoper finns i såväl skogs- och jordbrukslandskapet som i sjöar, vattendrag, kust och hav.

Ingen del av inventeringsområdet utgörs dock av jordbruksmark varför inga generella biotopskyddsområden finns i området. Likaså, biotopskyddsområden utpekade av Länsstyrelsen, Skogsstyrelsen eller kommunen saknas också.

Fördjupad inventering av värdeelement

Inom eller precis utanför inventeringsområdet förekommer sparsamt med värdeelement och det identifierades totalt 11 värdeelement, dessa presenteras i tabell 5 och figur 18.

När det gäller värdeelementen sandblotta och brynmiljö skall dessa endast ses som ett exempel från området då det förekommer rikligt i framför allt ledningsgatan som löper genom området. De mountainbikevägar som hela tiden slits till följd av aktivitet i området skapar dessa sandblottor liksom

grävning i området för att förbättra och förnya mountainbikevägarna. Brynmiljön i ledningsgatan underhålls genom det för området nödvändiga underhållet där träd och buskar röjs regelbundet.

Av värdeelementen är 1 st. särskilt skyddsvärda träd i form av sälg med håligheter och stamdiameter > 40 cm i brösthöjd. Skillnaden mellan skyddsvärda och särskilt skyddsvärda träd är att de särskilt skyddsvärda träden uppfyller en eller flera av Naturvårdsverkets definitioner (Naturvårdsverket 2012) för

- jätteträd; träd grövre än 1 meter i diameter på det smalaste stället under brösthöjd,
- mycket gamla träd; gran, tall, ek och bok äldre än 200 år. Övriga trädslag äldre än 140 år eller
- grova hålträd; träd grövre än 40 cm i diameter i brösthöjd med utvecklad håligheter i huvudstam.

Definitionerna för särskilt skyddsvärda träd gäller både levande och döda träd. Viktigt att notera är att åtgärder som kan komma att påverka särskilt skyddsvärda träd innebär en risk för väsentlig påverkan av naturmiljön. Innan sådana åtgärder genomförs ska samråd (enligt 12 kap. 6 § miljöbalken) göras med Länsstyrelsen. Kravet på samråd gäller alla särskilt skyddsvärda träd, d.v.s. oavsett om de är kända sedan tidigare eller inte.

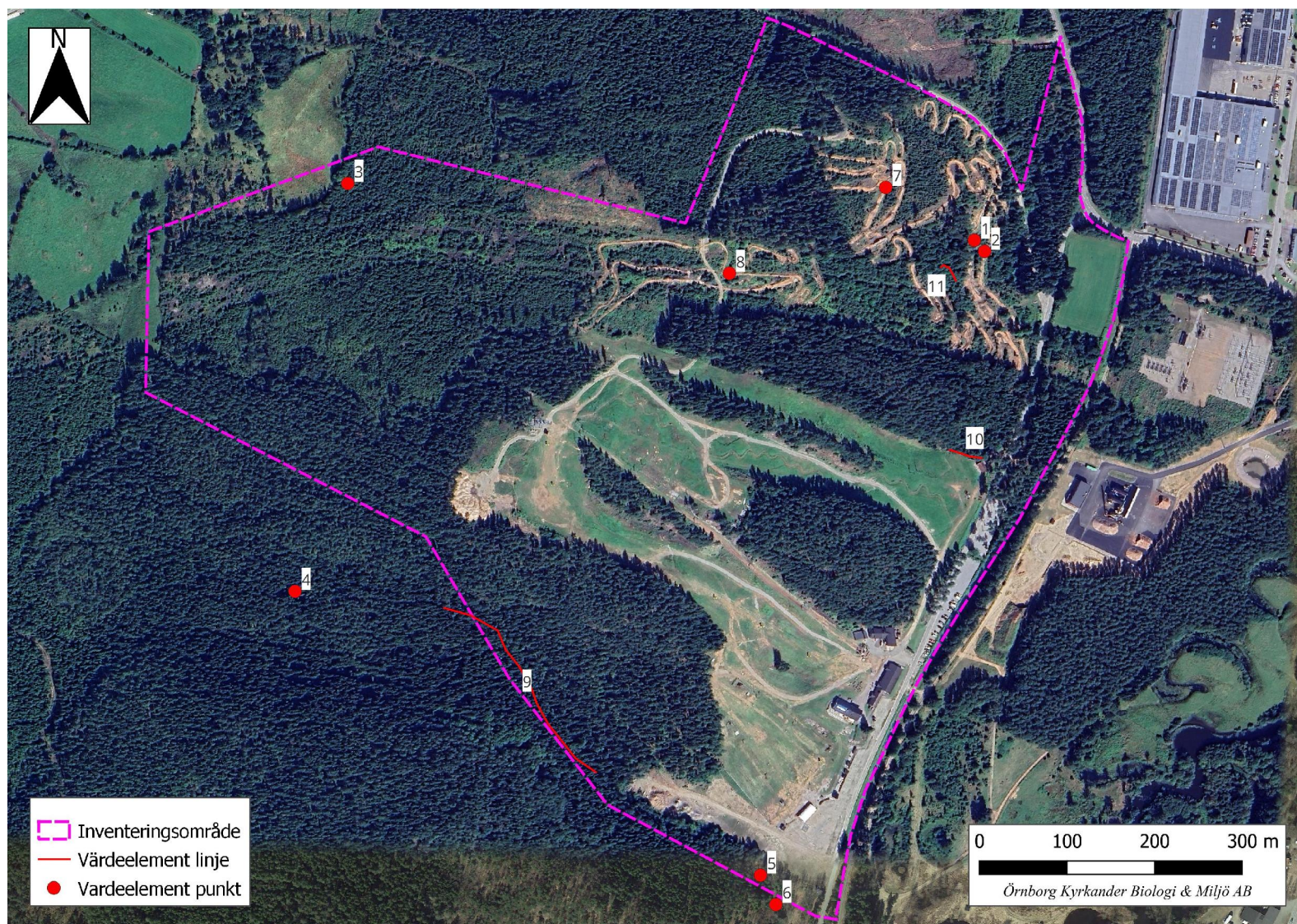
För skyddsvärda träd finns ingen fastslagen definition utan här har noterats träd som bedömts vara av extra intresse till exempel tack vare relativt hög ålder, men utan att klassas som särskilt skyddsvärda. Urvalet blir på så sätt något subjektivt.

Figur 17. Värdeelement nr 3, intill betesmark. Säl med utvecklad håligheter i stammen

Tabell 5. Identifierade värdeelement. Lokalisering framgår av karta i figur 18.

Nr	Typ	Beskrivning
1	Biotop	Biotop, västvänd sandblotta, rikligt förekommande i området
2	Biotop	Grävd mindre damm intill downhillbana
3	Särskilt skyddsvärt träd	Sälg, hålträd mer än 40 cm dbh.
4	Kulturhistorisk lämning	Spår från dammanläggning med upplagda stenar på var sida vattendraget.
5	Biotop	Sandblotta i slänt
6	Död ved	Rikligt med död ved i bäck
7	Biotop	Sandblotta, rikligt förekommande i området
8	Biotop	Sandblotta, rikligt förekommande i området
9	Biotop - linje	Bäck med porlande/strömmande vatten
10	Biotop - linje	Brynmiljö
11	Biotop - linje	Blockterräng med ytligt grundvatten och död ved

Figur 18. Identifierade värdeelement inom inventeringsområdet. Numreringen refererar till tabell 5.

Fördjupade artinventeringar

Fåglar

Linjetaxering utfördes vid tre rundor fördelat på april och maj (tabell 6). Linjetaxeringen för runda 2 och 3 delades upp på två dagar enligt tabell 6. Rutten som inventerades består av 15 punkter och 14 linjer och lokaliseringen av dessa redovisas i figur 2.

Tabell 6. Datum och klockslag för de tre fågelinventeringsrundorna vid Skidbacken. Runda 2 och 3 delades upp på två dagar.

Runda	Datum	Tid	Transekt
1	2024-04-21	07:15 – 10:45	Punkt 1 – 15
2	2024-05-14	06:00 – 08:00	Punkt 1 – 9
2	2024-05-16	06:00 – 07:30	Punkt 9 – 15
3	2024-06-02	05:50 – 07:50	Punkt 1 – 9
3	2024-06-03	06:15 – 07:45	Punkt 9 – 15

Totalt i samband med inventeringen av fåglar i området 2024 noterades 37 olika fågelarter, 23 av dessa bedöms häcka inom inventeringsområdet och 12 bedöms möjligen häcka inom inventeringsområdet. Av de arter som bedömdes häcka eller möjligen häcka inom inventeringsområdet klassas 13 av dessa som naturvårdsarter enligt definition angiven i metodik. Av dessa är sju arter rödlistade (*björktrast*, *buskskvätta*, *grå kråka*, *grönsångare*, *gulsparr*, *svartvit flugsnappare* och *ärtsångare*), en art är en prioriterad art inom skogsvårdslagen (*gröngöling*) och 11 arter har minskat de senaste 20 åren (*björktrast*, *buskskvätta*, *grå kråka*, *grönsångare*, *gulsparr*, *järnsparr*, *corp*, *lövsångare*, *skata*, *sädesärta* och *ärtsångare*) (BirdLife Sverige & Lunds universitet 2023). Av de ovannämnda rödlistade arterna bedömdes fyra av dessa (*björktrast*, *buskskvätta*, *grå kråka* och *svartvit flugsnappare*) vara endast möjligtvis häckande fåglar (tabell 7). Ingen av de påträffade arterna har något aktivt åtgärdsprogram och av de arter som bedömdes häcka eller möjligen häcka inom inventeringsområdet fanns inga arter som är med i fågeldirektivet bilaga 1.

Samtliga påträffade fågelarter sammanställs i tabell 7.

En diskussion för respektive naturvårdsart som påträffats i området och bedömts utgöra minst möjlig häckfågel förs i relation till artskyddsförordningen nedan (efter tabell 7). En separat diskussion om berguv förs under separat rubrik, vilka i händelse av att rapporten offentliggörs bör döljas alternativt tas bort då det innehåller sekretesskyddad information om boplatser.

Tabell 7. Tabellen visar de arter som noterades vid Skidbacken under inventeringarna 2024. För varje art redovisas om de bedöms häcka, om de hör till någon kategori av naturvårdsart samt om risk för förbud enligt artskyddsförordningen bedöms sannolik. Ingen av arterna har ett aktivt åtgärdsprogram och därför redovisas inte den kategorin i tabellen.

Svenskt namn	Vetenskapligt namn	Bedöms häcka	Rödlista	Fågeldirektivet	Minskning	Prioriterad art i skogsvårdslagen	Risk för förbud enligt AF
Björktrast	<i>Turdus pilaris</i>	Möjligtvis	NT		MM		Nej
Blåmes	<i>Cyanistes caeruleus</i>	Ja					Nej
Bofink	<i>Fringilla coelebs</i>	Ja					Nej
Buskskvätta	<i>Saxicola rubetra</i>	Möjligtvis	NT		MM		Nej
Domherre	<i>Pyrrhula pyrrhula</i>	Ja					Nej
Dubbeltrast	<i>Turdus viscivorus</i>	Ja					Nej
Gransångare	<i>Phylloscopus collybita</i>	Ja					Nej
Grå kråka	<i>Corvus corone cornix</i>	Möjligtvis	NT		MM		Nej
Gröngöling	<i>Picus viridis</i>	Ja				SKL	Nej
Grönsiska	<i>Spinus spinus</i>	Ja					Nej
Grönsångare	<i>Phylloscopus sibilatrix</i>	Ja	NT		MM		Nej
Gulspurv	<i>Emberiza citrinella</i>	Ja	NT		MM		Nej
Gärdsmyg	<i>Troglodytes troglodytes</i>	Ja					Nej
Järnsparv	<i>Prunella modularis</i>	Ja			MM		Nej
Koltrast	<i>Turdus merula</i>	Ja					Nej
Korp	<i>Corvus corax</i>	Möjligtvis			MM		Nej
Kungsfågel	<i>Regulus regulus</i>	Möjligtvis					Nej
Lövsångare	<i>Phylloscopus trochilus</i>	Ja			MM		Nej
Nötskrika	<i>Garrulus glandarius</i>	Möjligtvis					Nej
Nötväcka	<i>Sitta europaea</i>	Ja					Nej
Ringduva	<i>Columba palumbus</i>	Ja					Nej
Rödhake	<i>Erithacus rubecula</i>	Ja					Nej
Skata	<i>Pica pica</i>	Möjligtvis			MM		Nej
Skogssnäppa	<i>Tringa ochropus</i>	Nej					Nej
Större hackspett	<i>Dendrocopos major</i>	Möjligtvis					Nej
Svartvit flugsnappare	<i>Ficedula hypoleuca</i>	Möjligtvis	NT				Nej
Svarthätta	<i>Sylvia atricapilla</i>	Ja					Nej
Svartmes	<i>Parus ater</i>	Ja					Nej
Sädesärla	<i>Motacilla alba</i>	Möjligtvis			MM		Nej
Talgoxe	<i>Parus major</i>	Ja					Nej
Taltrast	<i>Turdus philomelos</i>	Ja					Nej
Tjäder	<i>Tetrao urogallus</i>	Nej		FD1		SKL	Nej
Tofsmes	<i>Lophophanes cristatus</i>	Möjligtvis					Nej
Trädgårdssångare	<i>Sylvia borin</i>	Ja					Nej
Trädkrypare	<i>Certhia familiaris</i>	Möjligtvis					Nej
Trädpiplärka	<i>Anthus trivialis</i>	Ja					Nej
Ärtsångare	<i>Curruca curruca</i>	Ja	NT		MM		Nej

Björktrast

Björktrast häckar i skogar, ofta i anslutning till odlad mark, i parker och trädgårdar och andra urbana miljöer. Arten uppvisar en måttlig långsiktig populationsminskning som uppfyller kriterierna för rödlistning. Arten har en mycket stor populationsstorlek i landet, >500 000 par. Arten bedöms utgöra häckfågel i inventeringsområdet om än sparsamt. Den av arten föredragna livsmiljöer kommer fortsatt finnas i tillräcklig omfattning inom området och även nybildas även efter planerade åtgärder.

Planerade åtgärder bedöms inte medföra någon risk för artens bevarandestatus lokalt eller regionalt.

Buskskvätta

Buskskvättan häckar i en lång rad olika biotoper på öppen mark, som jordbruksmarker, kalhyggen, hedar och glest bevuxna myrar. I jordbrukslandskapet förekommer den oftast på dikesrenar, utmed vägar, invid betesmarker eller i anslutning till glest trädbevuxna åkerholmar. Buskskvättan föredrar medelhög, varierad gräshöjd och visst inslag av gammal fjolårsvegetation tycks inte störa den. En god tillgång på låga utkiksposter för sång och födosökande är mycket viktigt. Populationen i Sverige har en måttligt minskande trend vilket gjort att den rödlistats. Endast enstaka observationer gjordes på buskskvätta, i området nära kraftledningsgatan väster om inventeringsområdet vilket även utgör en lämplig häckmiljö. Då dessa miljöer även finns utanför inventeringsområdet bedöms den lokala och regionala bevarandestatusen inte påverkas av planerade åtgärder i området.

Grå kråka

Kråka häckar mest i anslutning till odlad mark och skogsmiljöer. Den förekommer i hela Sverige, även i ytterskärgården och i fjällen. Kråka är fortsatt en vanlig fågel med en stor population i landet (ca. 145 000 par) men arten uppvisar en långsiktig populationsminskning som föranleder rödlistning. Orsakerna till kråkans minskning är delvis oklar men kan sannolikt tillskrivas effekter av förändrad sophantering (igenläggning av soptippar) såväl som förändringar inom jord- och skogsbruket. Planerade åtgärder bedöms därför inte medföra någon ytterligare risk för artens bevarandestatus lokalt eller regionalt.

Gröngöling

Gröngöling föredrar mosaikartade, halvöppna kulturlandskap, där betesmarker och åkrar växlar med lövdungar, alléer eller trädklädda naturbetesmarker och är en karaktärsart för ekhagar. Arten föredrar glesa skogar, men undviker normalt barrskog om det inte är ett starkt inslag av lövträd. Lokalt förekommer den också i parker och liknande miljöer. Gröngöling är en relativt vanlig art fortsatt. Arten är inte rödlistad, har under tidigare år uppvisat en viss måttlig minskning i populationsstorlek enligt Svensk fågeltaxering. Orsaken tros främst vara försämrade häckningsmiljöer genom igenväxning av betesmarker, ekhagar samt generellt sett allt tätare skogar. Numera har populationen stabiliserats, men arten är fortfarande en prioriterad art inom skogsvårdslagen. Då majoriteten av skogen i området består av barrskog bedöms inte planerade åtgärder påverka artens bevarandestatus lokalt eller regionalt.

Grönsångare

Grönsångare häckar i högstammig skog, främst lövskog men även i granskog, i regel utan tätare undervegetation. Grönsångare har en relativt stor populationsstorlek fortsatt (167 000 par) men uppvisar en måttligt minskande populationsstorlek. Orsakerna till artens minskning är okända men arten är en tropikflyttare och inte osannolikt finns orsakerna att finna i övervintringsområdena. Arten har inom inventeringsområdet bedömts som trolig men sparsamt förekommande häckfågel. Planerade

åtgärder ligger först och främst utanför de huvudsakliga områdena där grönsångare påträffades. Främst i området runt punk 14 och 11 (figur 2). Likartade biotoper förekommer även utanför karteringsområdet varför planerade åtgärder sammantaget inte bedöms påverka grönsångarens bevarandestatus på lokal nivå nämnvärt.

Gulspurv

Gulspurv häckar i skogsbryn och buskmarker, särskilt i anslutning till odlad mark, men även på andra halvöppna områden som hyggen och kraftledningsgator. Arten är rödlistad som nära hotad (NT) och uppvisar en måttlig populationsminskning. Minskningen tycks ha planat ut under senare år, dock på en lägre populationsnivå jämfört med tidigare. Orsaken till minskningen tros främst bero på intensifiering av samt mer storskaligt jordbruk. Åtgärder för att förstärka områdets värde för rekreation bedöms inte medföra någon risk för artens bevarandestatus lokalt eller regionalt.

Järnsparv

Järnsparven häckar i många olika typer av miljöer, som löv- och barrskog, buskage och dungar i jordbrukslandskapet, i fjällbjörkskog samt i södra Sverige i trädgårdar och parker. Gemensamt för samtliga miljöer är att det ska finnas ett tätt buskskikt. De tätaste förekomsterna finns i skogsmark med stort inslag av unga granar, till exempel granplanteringar och yngre granskog. Arten finns också i äldre skog (särskilt då lövskog) om kravet på ett välutvecklat buskskikt är uppfyllt. Järnsparven gynnas generellt av hyggen och planteringar av granskog, vilka ger bra miljöer under de första 15–20 åren. En måttlig minskning av populationen pågår eller förväntas ske, varför den behandlas här. Artens habitatkrav, tillsammans med förutsättningar inom inventeringsområdet samt i landskapet runtomkring, medför att planerade åtgärder inte bedöms medföra någon risk för artens bevarandestatus lokalt eller regionalt.

Korp

Korp häckar främst i skogsmiljöer, men även i grönområden nära tätorter. Arten är livskraftig med en population på ca 32 000 par i Sverige, men har minskat under den senaste 20 års perioden och behandlas därmed som en naturvårdsart för detta projekt. Då skogsmiljöer förekommer i rik omfattning utanför inventeringsområdet bedöms inte planerade åtgärder påverka artens bevarandestatus vare sig lokalt eller regionalt.

Lövsångare (sydlig)

Lövsångare häckar i skogar, främst löv- och blandskogar, samt dungar, buskmarker och trädgårdar. Den förekommer över hela landet. Arten har en mycket stor populationsstorlek men uppvisar en måttlig minskning under senaste 20-årsperioden, möjligen har denna trend brutits under senare år. Eftersom den faller ut som en art som uppvisar måttlig minskning under senaste 20 års perioden

behandlas den här. Planerade åtgärder bedöms därför inte medföra någon ytterligare risk för artens bevarandestatus lokalt eller regionalt.

Skata

Skata häckar främst i nära anslutning till jordbruksmark och nära tätorter. Arten är vanlig och har en livskraftig population på cirka 184 000 par, men har minskat under de senaste 20 åren och behandlas därmed som en naturvårdsart i detta sammanhang. Planerade åtgärder bedöms inte medföra någon risk för artens bevarandestatus lokalt eller regionalt.

Svartvit flugsnappare

Svartvit flugsnappare häckar i löv- och blandskog samt i trädgårdar och parker. Arten rödlistades 2020 p.g.a. en observerad populationsminskning under den föregående 10-årsperioden. Arten uppvisar en mycket stor population, >1 000 000 par. Främsta orsaker till minskningen antogs vara förluster av grova eller gamla träd, främst lövträd. Faktorer i övervintringsplatser tros också ha betydelse. Senare resultat från standardrutter indikerar en måttlig ökning. Förutsättningar för att arten skall kunna häcka i området även efter planerade åtgärder bedöms som rimligt. Uppsättning av holkar i lämpliga miljöer är en tänkbar åtgärd som gynnar arten lokalt. Arten häckar även gärna i närheten av mänsklig bebyggelse så länge det finns lämpliga boplatSMiljöer. Planerade åtgärder bedöms inte medföra någon risk för artens bevarandestatus lokalt eller regionalt.

Sädesärla

Sädesärla häckar främst i nära anslutning till jordbruksmark, bebyggelser och stränder. Arten har minskat under de senaste 20 åren, men har fortfarande en livskraftig population på cirka 291 000 par. Planerade åtgärder bedöms inte medföra någon risk för artens bevarandestatus lokalt eller regionalt.

Ärtsångare

Ärtsångare häckar i skogsbryn, buskmarker och trädgårdar. Arten uppvisar en långsiktigt minskande populationsstorlek men har fortsatt en stor population i landet (145 000 par). Minskningen tros främst bero på försämring av övervintringsområdena. Enligt genomförd inventering förekommer arten endast enstaka gånger i området. Förutsättningar finns för att arten fortsatt skall kunna häcka i området, även efter planerade åtgärder, bedöms som rimliga. Planerade åtgärder bedöms inte medföra någon risk för artens bevarandestatus lokalt eller regionalt.

Berguv

Inga observationer av berguv har gjorts i samband med genomförda inventeringar i skidbacken 2024.

Dock är känt sedan tidigare att häckning av berguv har skett i branterna vid Vistberget och området skall därför ses som en häckningslokal för arten. I samband med en artskyddsutredning gällande berguv vid Brunnsnäs 2022 (Örnborg, Lidberg & Kyrkander 2022) noterades i en ropande berguv i riktning mot Vistbergen. Vistbergen är även avsatt som fågelskyddsområde med beträdnadsförbud

under perioden 1 mars till 15 juli. Avståndet från inventeringsområdet och fågelskyddsområdet uppgår till cirka 275–300 meter. Även om exakt använd boplatz inte är känd uppgår avståndet från inventeringsområdet till de mest lämpliga klipphyllorna (tillräckligt branta och vetter mot söder). Närmsta planerade åtgärder i skidbacken i relation till berguvsbranten är en parkeringsplats, mindre skilodge och stugby vilket uppskattningsvis ligger på 450–500 meters avstånd från de branta klipphyllorna. Avstånd och topografi tillsammans med vidtagna föreslagna skydds- och hänsynsåtgärder (se bilaga 1) medför bedömningen att ingen risk för negativ påverkan på lokal bevarandestatus föreligger från planerade åtgärder i skidbacken.

Groddjur

En fjärranalys av inventeringsområdet som genomfördes i samband med projektstart visar att området saknar dammar och vattendrag med permanent vatten vilka kan tänkas utgöra lämpliga lek- och uppväxtmiljöer för groddjur. För att bekräfta detta genomfördes ett fältbesök till området 2024-04-08 där hela inventeringsområdet genomsöktes efter lämpliga lek- och uppväxtmiljöer för groddjur. Resultatet från fältbesöket bekräftade resultatet från fjärranalysen. Vid inventeringen noterades dock några groddjur, dock ej i lämplig lek- och uppväxtmiljö. Inom inventeringsområdet är slutsatsen därför att det inte förekommer några lämpliga lek- och uppväxtmiljöer för groddjur inom karteringsområdet. Närheten till Ätran och ett antal tillhörande korvsjöar skapar lämpliga grodmiljöer i anslutning till skidbacken, varför det är inte förvånande att det kan röra sig enstaka grodor och paddor i området. Att anlägga en groddjursdamm inom inventeringsområdet torde finnas goda förutsättningar för då det förekommer såväl mindre vattendrag som ytligt grundvatten. Dock finns som redan omnämnts ett antal dammar (korvsjöar) i anslutning till Ätran men huruvida dessa är fisk- och kräftfria är oklart. Förekomst av kräfter och fisk i ett småvatten minskar dess förutsättningar för groddjur och särskilt så för den större vattensalamandern.

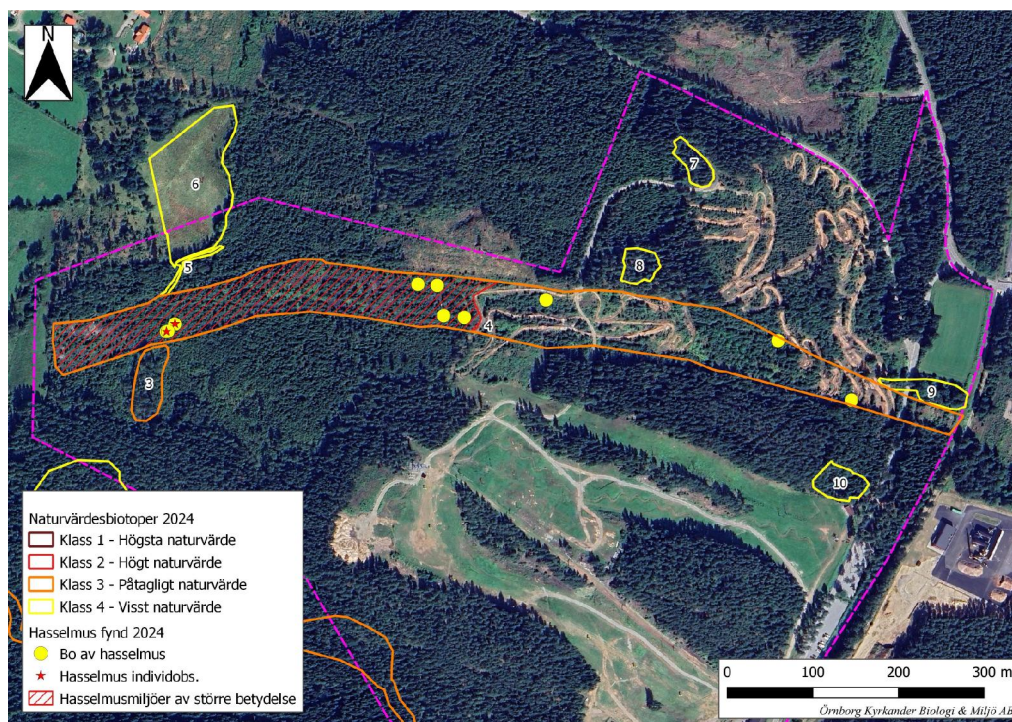
Hasselmus

Inventering av hasselmus har gjorts i samband med övriga genomförda inventeringar (fåglar, NVI) men ett dedikerat fältbesök enkom för hasselmusinventering genomfördes 2024-11-27. Totalt observerades spår av hasselmus i form av bon, både aktiva (2 st.) och åtta stycken till synes tomma varav fem var i tämligen dåligt skick. De bon som vid inventering var aktiva ligger i västra delen av inventeringsområdet (figur 19). Det är även främst i denna del som buskage i form av lövsly och enbuskar är som mest framträdande i ledningsgatan och längre ned i området har mountainbikebanor upprättats. I ledningsgatan finns födounderlag i form av bärris och bärbuskar. I anslutning till ledningsgatan förekommer även enstaka ekträd och hasselbuskage som bidrar med ekollon och nötter vilket även ingår i hasselmusens diet. Bedömningen är att det framför allt är området i kraftledningsgatans västra del som utgör de viktigaste miljöerna för hasselmus i området baserat på

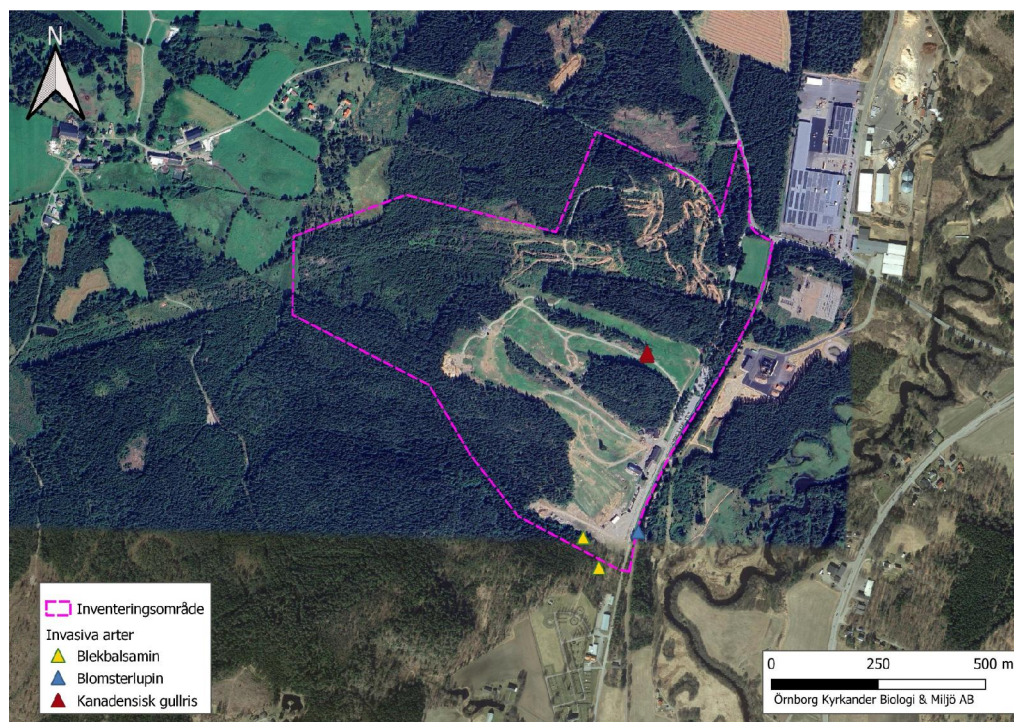
observationer samt förekommande habitat. Övervintringsmiljöer för hasselmus är oftast i nära anslutning till de platser de uppträder i under sommaren. I en studie i England där man bl.a. följde hasselmöss genom radiopejling visade det sig att övervintringsplatserna låg inom 40-50 meter från sommarboplatserna (Gubert et al. 2023). Hasselmusen har ett så kallat strikt skydd enligt artskyddsförordningen vilket innebär att det utöver är förbjudet att avsiktligt att störa, skada eller döda individer av arten även är förbjudet att skada eller förstöra deras livsmiljöer (fortplantnings- och viloområden).

Invasiva främmande arter

Totalt fem observationer av invasiva främmande arter (IFA) gjordes av sammanlagt tre olika arter: kanadensiskt gullris, blomsterlupin och blekbalsamin. Observationer av IFA redovisas i karta i figur 20 och tabell 4. Ingen av de observerade arterna är upptagna i EU:s förordning nr (1143/2014) om förebyggande och hantering av introduktion och spridning av invasiva främmande arter. Kanadensiskt gullris och blomsterlupin finns med på den föreslagna förteckningen över invasiva främmande arter framtagen av Naturvårdsverket tillsammans med Havs- och vattenmyndigheten. Den tredje arten blekbalsamin har tagits med baserat på Artdatabankens bedömning risk för invasivitet (Strand, Aronsson & Svensson 2018).

Figur 19. Hasselmusobservationer noterade inom inventeringsområdet i relation till naturvärdesbiotoper i nära anslutning.

Figur 20. Invasiva arter noterade i inventeringsområdet.

Referenser

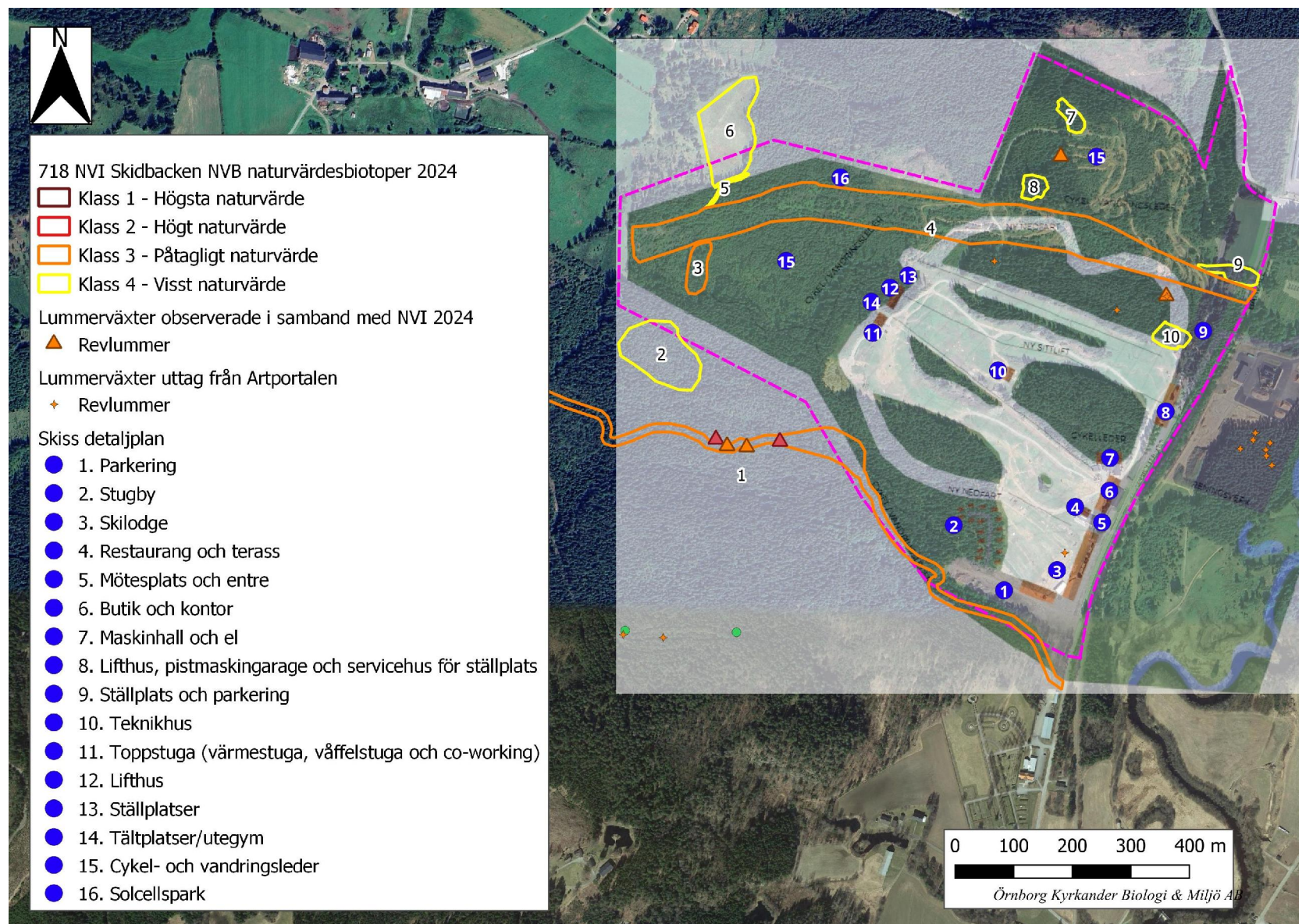
- BirdLife Sverige & Lunds universitet (2023). *Sveriges fåglar 2023*.
- Gubert, L., McDonald, R., Bennie, J. & Mathews, F. (2023). Ecology and behaviour of the hazel dormouse *Muscardinus avellanarius* prior to and during the hibernation period. *Hystrix, the Italian Journal of Mammalogy*, 34(2), s. 112–118.
- Liliegren, Y. & Lagerkvist, G. (1996). *Nyckelbiotoper i rinnande vatten*. Nr. 1101–9425. Miljövårdsenheten Länsstyrelsen i Jönköping.
- Naturvårdsverket (2012). *Åtgärdsprogram för särskilt skyddsvärda träd - Mål och åtgärder 2012-2016*. Nr. 6496.
- Naturvårdsverket (2024). *Åtgärdsprogram för hotade arter och naturtyper*. Åtgärdsprogram för hotade arter och naturtyper. <https://www.naturvardsverket.se/publikationer/atgardsprogram>.
- Skogsstyrelsen (2023). *Skogsvårdslag*. Nr. SFS 1979:429 (uppdat tom. SFS 2022:1273). SFS 1979:429.
- Skogsstyrelsen (2024). *Vägledningar och kunskapsstöd artskydd*. Skogsstyrelsen.se. <https://www.skogsstyrelsen.se/lag-och-tillsyn/artskydd/vagledningar-och-kunskapsstod-artskydd/> [2024-12-10].
- SLU Artdatabanken (2020). *Rödlistade arter i Sverige 2020*. Uppsala: SLU Artdatabanken.
- SLU Artdatabanken (2024). *Artfakta*. <https://artfakta.se>.
- Strand, M., Aronsson, M. & Svensson, M. (2018). *Klassificering av främmande arters effekter på biologisk mångfald i Sverige – ArtDatabankens risklista*. Nr. ArtDatabanken Rapporterar 21. Uppsala: ArtDatabanken SLU.
- Swedish Standards Institute (SIS) (2014). *Naturvärdesinventering avseende biologisk mångfald (NVI) - Genomförande, naturvärdesbedömning och redovisning. Utgåva 1*. Stockholm.
- Ulricehamns kommun (2024a). *Översiktsplan Ulricehamn 2040*. <https://gisportal.ulricehamn.se/portal/apps/storymaps/collections/a290418f79004589bd210da2cc84e8dd?item=7>.
- Ulricehamns kommun (2024b). *Ulricehamns kommuns karta*. <https://gisportal.ulricehamn.se/portal/apps/webappviewer/index.html?id=fa140c8d4a8944f186f4c3f261c454a4>.
- Örnborg, J., Lidberg, B. & Kyrkander, T. (2022). *Artskyddsutredning berguv vid Brunnsnäs, Ulricehamns kommun*. Nr. 2022:494. Falköping: Örnborg Kyrkander Biologi & Miljö AB.
- Örnborg, J., Säf, L. & Kyrkander, T. (2023). *Artskyddsutredning revlumner och berguv inför byggnation av reningsverk på fastigheten Vist 10:58, Ulricehamns kommun*. Nr. 616. Galköping: Örnborg Kyrkander Biologi Miljö AB.

Bilaga 1. Planprogrammets påverkan på identifierade naturvärden och analyser

Analysen

Syftet med detaljplanen är att inom området utveckla verksamheten vid skidbacken. En illustrationsskiss i figur 1 redovisar en tänkt placering av planerade åtgärder i relation till befintliga nedfarter, liftar och byggnader. I skissen ses även identifierade naturvärdesbiotoper (NVB) med naturvärdesklassning. En konsekvensanalys av föreslaget planprogram har genomförts i relation till resultatet av naturvärdesinventeringen för att identifiera behov av skydds- och hänsynsåtgärder. I analysen ingår en värdering av respektive habitat/naturtyp inom karteringsområdet utifrån betydelse för och i förhållande till:

- områdena som omger uppdraget (lokal nivå)
 - ett landskapsperspektiv för Ulricehamns kommun (kommunal nivå)
 - regionalt
 - nationellt
1. Beskrivning av delområdenas värde för de identifierade gröna kilarna i Ulricehamns kommuns översiktsplan.
 2. Beskrivning av och motivering till förslag på hur området kan exploateras utan att påverkan på naturvärdena blir för stor
 3. Identifiering, motivering och rekommendation för, utifrån förekommande habitat och naturtyper, behov av specialinventeringar/riktade inventeringar av organismgrupper som är eller kan vara av betydelse för det fortsatta planarbetet.
 4. Invasiva arter skall noteras.

Figur 1. Detaljplaneskiss över planerade åtgärder vid skidbacken i relation till identifierade naturvärdesbiotoper (NVB) samt hasselmusmiljöer av betydelse.

VÄRDERING AV OMRÅDETS NATURTYPER I FÖRHÅLLANDE TILL OMGIVANDE LANDSKAP

På lokal nivå

Inventeringsområdets naturtyper och biotoper bedöms ha viss betydelse för de allra närmast liggande markerna utanför inventeringsområdet genom NVB 4, ledningsgatan, som fungerar som biotop och spridningskorridor för hasselmus.

På kommunal nivå

Inventeringsområdets naturtyper och biotoper bedöms ha viss inverkan på kommunal nivå till följd av förekomsten av hasselmus i området. Ledningsgatan fungerar, vilket även beskrivs ovan, som biotop och spridningskorridor för hasselmus.

På regional nivå

Skidbacken utgör till följd av den hävd som markanvändningen kan liknas vid en gräsmark, vilket skulle kunna tänkas förstärka det värdenätverk för gräsmarker som angränsar till inventeringsområdet. Med detta i åtanke skulle de öppnare delarna av inventeringsområdet som omfattas av landskapsområde 2 kunna ha viss betydelse på regional nivå. De florabundna värdena knutna till gräsmarkerna i skidbacken är dock tämligen begränsade i dagsläget.

På nationell nivå

Inventeringsområdets naturtyper och biotoper bedöms inte ha någon specifik betydelse på regional nivå.

DELOMRÅDENAS VÄRDE FÖR IDENTIFIERADE GRÖNA KILAR

Området ingår inte i någon av de utpekade gröna kilarna i kommunen. Den närmast identifierade kilen är Ätran och det utpekade området ligger ett par hundra meter sydost om inventeringsområdet. Delområdena bedöms därmed inte ha något särskilt värde för kommunens utpekade gröna kilar.

UTVÄDERING OCH BESKRIVNING AV IDENTIFIERADE GRÖNA KILAR GENOM OMRÅDET

Inga gröna kilar finns genom området.

FÖRSLAG PÅ HUR EXPLOATERING KAN SKE UTAN ATT PÅVERKAN PÅ NATURVÄRDENA BLIR FÖR STOR

De högsta naturvärdena inom inventeringsområdet är knutna till vatten eller fuktiga miljöer samt den ledningsgata som löper genom området. En exploatering som innebär påverkan på vattendrag och sumpskogar och dess hydrologi skulle därför ha negativ inverkan på dessa. Dessa områden med fuktigare miljö avser NVB 1, NVB 2, NVB 3 och NVB 5. Enligt planförslaget ser inte någon av föreslagna åtgärder ut att ske i dessa biotoper (figur 1). Möjligen skulle planerade cykel- och vandringsleder (punkt 15 i områdets västra del, enligt illustrationsplan) kunna påverka NVB 3

(sumpskog) då denna ligger inom området. Om åtgärder genomförs intill denna biotop är det viktigt att undvika (ytterligare) dikning samt att tillse tillräcklig skyddszon vid naturvärdesbiotopen. Med generell och allmän hänsynsnivå i samband med eventuell anläggning av cykel- och vandringsleder bör påverkan på området kunna undvikas i princip helt.

På samma sätt finns värden knutna till NVB 4 då ledningsgatan fyller en funktion som viktigt habitat för hasselmus som också observerats i området, såväl genom bon som i faktiska individer. Utifrån genomförda inventeringar har en bedömning gjorts över vilka delar i kraftledningsgatan som utgör mer betydelsefulla miljöer för hasselmus. Områden längre österut uppvisar idag påverkan från anlagda cykelstigar och bedöms därför vara av mindre betydelse för hasselmus. Avsikten med denna bedömning är att kunna förhålla sig till vad som utgör hasselmusens viktiga livsmiljöer i form av reproduktions- och viloområden i relation till vilka planer som finns för området. Eftersom hasselmusen uppbär ett strikt skydd enligt artskyddsförordningen innebär detta att såväl individer som dess betydelsefulla livsmiljöer är fridlysta. Denna typ av miljöer finns förutom i kraftledningsgator, i exempelvis naturliga buskmarker, skogsbryn men även hyggen. Hyggen får dock anses vara av mindre permanent karaktär i och med igenväxning där hasselmusen kan finnas lämpliga miljöer under några år innan de behöver överge dessa. Kraftledningsgatan som hävdas regelbundet får därmed anses utgöra en mer permanent miljö för hasselmöss och därmed behöver hanteras på sådant sätt att dess förutsättningar inte påverkas negativt, vilket skulle kunna strida mot artskyddsförordningen. Enligt illustrationsplan för området skall en ny nedfart för skidor delvis gå genom ledningsgatans östra del (figur 1). Redan idag finns här ett antal stigar och anlagda nedfarter för downhill. Bedömda miljöer av betydelse för hasselmus ligger utanför dessa och planerad skidnedfart så som den är utformad i skissen bör således kunna genomföras utan att äventyra miljöer av betydelse för hasselmössen i området. Den solcellspark (punkt 16 i figur 1) är tänkt ligga intill kraftledningsgatan. På samma sätt här gäller att om hänsynsåtgärder och utformning mot betydelsefulla miljöer för hasselmus genomförs kan negativ påverkan undvikas. Om solcellsparken läggs utanför kraftledningsgatan där det i dag finns mer eller mindre högstammig skog bedöms risken för påverkan på hasselmusmiljöer av betydelse kunna undvikas. Givetvis måste även tillbörlig hänsyn och skyddsåtgärder i samband med själva byggnationen även tas för att undvika negativ påverkan på såväl hasselmöss som dess miljöer.

Generellt är det positivt att bevara lövträd även om bestånden som identifierats i utpekade naturvärdesbiotoper är relativt unga. Genom att undvika påverkan på NVB 7, NVB 8, NVB 9 och NVB 10 behålls miljöer med inslag av lövträd som är positivt för landskapet i stort. Dessa miljöer är dock klassade enligt den lägre bedömningen, visst naturvärde, och om exploatering sker bör huvudfokus vara att spara lövträd i området.

Ingen berguv har konstaterats häcka i eller i närheten till inventeringsområdet 2024, dock finns sedan tidigare belagt att berguv häckat i Vistbergen i närtid vilket gör att området i fågelskyddssammanhang

skall betraktas som en aktiv häcklokal för arten. Berguv utgör en prioriterad art i skogsvårdslagen (SKL) och därmed finns en vägledning om hänsynsåtgärder framtagna i samband med skogsbruk (Skogsstyrelsen 2024), vilket är applicerbara i sammanhanget och bör tillämpas och vara vägledande i utformningen av planerade åtgärder i skidbacken. Vägledningen anger att störande verksamheter i närheten (inom 300 meter) från häckningsplatser skall undvikas under perioden 1 februari till 31 augusti. Avståndet kan dock variera beroende på siktförhållandena och generellt skall åtgärder undvikas som leder till direkt insyn in i ett aktivt revir under angiven tidsperiod. En skyddszon om minst 100 meter mot en häckningsplats bör tillämpas året runt för att bevara närområdet till häckningsplatsen konstant. Vidare skall inga vägar eller vandringsleder anläggas strax ovan eller nedanför klippbranter med häckningsplatser. Ingen av de planerade åtgärderna i skidbacken bedöms ligga närmare än 300 meter från häckningsplats (boplats). Topografin i området medför även bedömningen att ingen direkt insyn från ett eventuellt aktivt revir föreligger från någon del av befintlig eller planerad verksamhet. I den mån som berguven använder skidbacken som födosöksområde är bedömningen att den kommer kunna göra så i samma omfattning som tidigare, även efter planerade åtgärder genomförts helt eller delvis. Utbyggnaden av skidbacken kan dock förväntas resultera i ett ökat antal besökare till området som helhet, vilket kan tänkas medföra en ökad störningsnivå på ett berguvsrevir. Fler antal besökare i skidbacken och dess tillhörande anläggningar bedöms dock inte medföra någon egentliga ökad störningsrisk. Däremot kan flera människor i området medföra fler rörelser av människor utanför skidbacken, vilket eventuellt kan resultera i en ökad störningsnivå för ett berguvsrevir. Förslag till skydds- och hänsynsåtgärder för att undvika detta ges nedan och syftar till att kanalisera besökare på sådant sätt att det inte finns direkt anledning för någon att befinna sig i närheten av fågelskyddsområdet.

- Kanalisera trafik till och från skidbacken via den norra tillfartsvägen.
- Ingen anläggning av stigar, vandringsleder och cykelstigar på östra sidan av skidbacken.
- En tydlig och uppdaterad skyltning på strategiska och relevanta platser om aktuellt fågelskyddsområde och vilka restriktioner som gäller. Denna åtgärd genomförs förslagsvis efter samråd med Länsstyrelsen som har tillsynen på fågelskyddsområdet.

Som framgår av kartan i figur 1 förekommer revlumner (ingår i familjen Lycopodiaceae) på ett par platser inom inventeringsområdet.

Enligt 9 § artskyddsförordningen är det förbjudet att på vilt levande kärlväxter, mossor, lavar, svampar och alger som anges i bilaga 2 till artskyddsförordningen.

1. Gräva eller dra upp exemplar av växter med rötterna, och
2. Plocka eller på annat sätt samla in exemplar av växter för försäljning eller andra kommersiella ändamål.

Samtliga arter i familjen Lycopodiaceae omfattas av 9 § artskyddsförordningen.

Om planerade åtgärder genomförs såsom finns angivet i figur 1 ovan innebär det att något/några bestånd av revlumner kan komma att ta skada. I en nyligen genomförd utredning i samband med det närliggande reningsverkets utbyggnad ingick en bedömning av påverkan på bevarandestatus för lummerväxter i samband med planens genomförande (Örnborg, Säf & Kyrkander 2023). Slutsatsen från denna rapport är att ianspråktagande av enstaka bestånd av revlumner inte medför en negativ påverkan av arten på lokal, regional eller nationell nivå. Utredningen påvisade att revlumner förekommer väl spritt inom hela Ulricehamns kommun och i samband med inventeringar gjorda inom ramen för aktuell utredning (där skidbacken ingick) påträffades 14 nya bestånd av revlumner som ej var dokumenterade sedan tidigare. I samband med planerade åtgärder i skidbacken är bedömningen att detta underlag är tillräckligt för tillståndsmyndigheten att bedöma påverkan på bevarandestatus i samband med en eventuell dispensansökan.

BEHOV AV RIKTADE INVENTERINGAR AV ORGANISMGRUPPER AV BETYDELSE FÖR DET FORTSATTA PLANARBETET

Inga ytterligare inventeringar föreslås utöver de som redan genomförts i området.

EKOSYSTEMTJÄNSTINVENTERING

Resultatet av fältinventeringen av ekosystemtjänster redovisas i separat excelfil utifrån Boverketsverktyg ESTER 2.0.

Om identifierade ekosystemtjänster inom området är ovanliga och eller unika för tätorten

De ekosystemtjänster som identifierats i området är ovanligt höga och unika för trakten när det gäller rekreation och friluftsliv. Övriga ekosystemtjänster som identifierats i området är vanliga generellt sett och inte ovanliga eller unika för trakten.

Identifiering av ekosystemtjänster som kan vara viktiga att bibehålla vid detaljplanens genomförande och som kommer att vara till nytta för människor som kommer att bo inom området

Den planerade verksamheten och inventeringsområdet avser en skidanläggning är därmed inte avsedd för människor att bo i. Den är dock uppbyggd för människor att vistas i på fritiden och påverkar därmed människor som kommer att befinna sig i området i allra högsta grad. Den rekreation som observerats inom området är omfattande och består av skidåkning, cykling och promenad/vandring inom området. I samband med genomförda inventeringsbesök noterades ett flertal cyklister i området.

Närhet till skog och träd är en viktig parameter för välbefinnande och det är viktigt att bevara en del av detta inom området för att inte förlora känslan av att man trots de många aktiviteterna som finns i området, fortfarande vistas i naturen. Därför bör träd och trädridåer bevaras på strategiska platser även vid en exploatering av området. Vattendrag i området är viktiga för välbefinnande och för biologisk mångfald. Ett särskilt skyddsvärt träd intill NVB 6 bör bevaras vid en kommande exploatering.

Beskrivning av hur de funna ekosystemtjänsterna inom området påverkas av planens genomförande

De funna ekosystemtjänsterna består delvis i bevarande av naturmiljöer som kan fungera som roskapande områden att vila och känna lugn i. Detta gäller framför allt den bäck i NVB1 som har ett relativt naturligt flöde med porlande karaktär. Ingen påverkan planeras i detta område. Vid en planering av området är det dock viktigt att spara även andra miljöer som ger plats för vila genom viss orördhet. Områdets närhet till Ätran bidrar även till områdets attraktivitet vad gäller roskapande miljöer.

När det gäller ekosystemtjänster för pollinatörer är det viktigt att bevara lövträd i området samt brynmiljöer med lövträd, särskilt sälg. Blommande och bärande buskar bör sparas i stor utsträckning. Även död ved bör tillåtas ligga kvar i området. Om det krävs röjning av död ved för att tillåta friluftaktivitet i området bör denna läggas i närområdet i stället för att tas ur området (biodepå).

Den mest framträdande ekosystemtjänsten i området är 3 och de planerade åtgärderna bidrar till denna tjänst.

Rekommendation för hur man vid genomförandet av planen kan minska negativa effekter på ekosystemtjänsterna och stärka olika ekosystemtjänster

Generellt brukar man mena att områden som utpekats som NVO inte bör bebyggas, i synnerhet inte de med högre klass än 3, vilket även saknas i området. Områden med de högsta naturvärdena inom inventeringsområdet är oftast områden som utgörs av vatten eller områden med hög markfuktighet (sumpskogar), varför det är särskilt viktigt att beakta hydrologin i området i samband med åtgärder. Även åtgärder utanför själva objekten kan sålunda påverka genom förändringar i hydrologin (dikning, dämning etc.).

Den solcellspark som är planerad i områdets nordvästra del ligger i närheten till en viktig biotop för hasselmus i kraftledningsgatan. Om solcellsparken lokaliseras till utanför kraftledningsgatan där det i dag finns mer eller mindre högstammig skog bedöms risken för påverkan på hasselmushabitat som ringa och därmed påverkas inte dess bevarandestatus negativt.

En exploatering som tar hänsyn till beskrivna värden och i görligaste mån undantar de högsta beskrivna värdena, framför allt bäckar och sumpskogar, men även ledningsgatan, innebär att intrånget minimeras.

Stora delar av området har inte klassats som en biotop med högre värden varför åtgärder i dessa områden inte skulle innebära någon påtaglig inverkan på ESTER.

Generella förslag till enklare och mindre åtgärder som kan hjälpa till och bibehålla och i vissa avseenden höja områdets förutsättningar för biologisk mångfald.

- låta vissa träd få stå kvar, framför allt lövträd och blommande bärande träd och buskar.
- förekommande äldre och grova träd, oavsett art, har alltid ett högre värde och bör sparas i görligaste mån.
- tillse att död ved i olika former inte i onödan plockas ut ur området utan får ligga kvar. Även stående död ved i form av döda träd bör få stå kvar där så är lämpligt.
- eventuella nyplanteringar görs med inhemska växter,
- arealen hårdgjorda ytor hålls till ett minimum,
- byggnader får gröna tak,
- sätta upp holkar för fåglar och fladdermöss,